

VAASAN PÄIVÄLEHTI

Nr 26 Sunnuntaina, 30 kesäkuuta 2024

ISSN 2954-243X

**Kirjanpainaja leviää Ilmastonmuutos on
Vaasan saaristossa todellinen uhka**

**Sundomintie on pian
valmis**

**Vihdoinkin lääke
keliakiaan?**

**Kalastaja ja liike-
mies modernissa
versiossa**

TÄÄLLÄ OLEMME:
vpress.ovh

Ilmastonmuutos on todellinen uhka

Ilmastonmuutos ei ole enää kaukainen tulevaisuuden kysymys. Se on todellinen uhka, joka meillä on edessämme tässä ja nyt. Meremme nousevat, metsämme palavat, jäävuoremme sulavat ja lajimme kuolevat sukupuuttoon ennennäkemättömällä vauhdilla.

Ilmeisenä ilmastonmuutoksen merkinä on uudenlainen uutinen, jota ei ole aiemmin tapahtunut: ihmisiä kuolee kuumuuteen! Useimmiten raportoidaan, että joku on kuollut Etelä-Euroopassa. Intiassa 60 vaalivirkailijaa kuoli kuumuuteen. Viikko sitten tuli uutinen, että Saudi-Arabiassa oli kuollut tuhat ihmistä kuumuuden vuoksi. Tällaiset uutiset eivät ole sattumaa. Ja valitettavasti nämä uutiset yleistyvät tulevina vuosina. Ja jossain vaiheessa, pahimmassa tapauksessa, ihmiset voivat alkaa paeta kuumuutta kylmempään ympäristöön. Miljoonia ihmisiä, kymmeniä miljoonia, satoja miljoonia

Tiede on yksiselitteinen

Tiede on yksiselitteinen: ihmisen toiminta on nykyisen ilmaston lämpenemisen liikkeellepaneva voima. Maapallon keskilämpötila on noussut yli 1 celsiusasteella esiteollisesta ajasta, ja tämän nousun odotetaan jatkuvan, jos emme ryhdy toimiin.

Seuraukset ovat vakavia

Ilmastonmuutoksen seuraukset ovat vakavia ja vaikuttavat meihin kaikkiin. Vaikutukset näkyvät jo nyt äärimmäisten sääilmiöiden, kuten

tulvien, kuivuuden ja helleaaltojen, lisääntymisenä. Nämä tapahtumat johtavat ihmishenkien ja omaisuuden menetyksiin ja vaikuttavat kykyymme tuottaa ruokaa ja varmistaa puhtas vesi.

Voimme vaikuttaa

Mutta toivoa on. Meillä on teknologia ja tietämys ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Voimme saada aikaan muutoksen vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä, siirtymällä uusiutuviin energialähteisiin sekä suojelemalla ja ennallistamalla metsiämme.

On aika toimia

Meidän kaikkien on aika toimia. Tarvitsemme poliittista tahtoa, tarvitsemme vastuullisia yrityksiä ja tarvitsemme yksilöitä, jotka tekevät kestäviä valintoja jokapäiväisessä elämässään. Yhdessä voimme torjua ilmastonmuutosta ja varmistaa kestävä tulevaisuuden tuleville sukupolville.

Ilmastonmuutos on todellinen uhka, mutta se on myös suurin mahdollisuutemme luoda parempi maailma. Otetaan se mahdollisuus.

Photo Supplement - vpress.ovh

Uusi tilapäisteos kesäksi Tikanojan taidekodin pihamaalle: J.O. Mallanderin "Kohti puhdasta maata" on osa näyttelyä "Idän henkisyys"

Tikanojan taidekodin julkisella pihamaalla nähdään kesän ajan valtionpalkitun taiteilijan J.O. Mallanderin tilapäinen taideteos "Kohti puhdasta maata". Teos avautuu yleisölle 14. kesäkuuta klo 14–16 ja on nähtävillä 23. elokuuta asti.

Valkoisista tiilistä rakentuva teos on osa Tikanojan taidekodin "Idän henkisyys" -näyttelyä, joka esittelee suomalaisten taiteilijoiden syvää kiinnostusta idän uskontoihin ja kulttuureihin kulttuurihistoriallisten esineiden ja taideteosten kautta.

Käsite- ja ympäristötaitteen pioneerina tunnettu J.O. Mallander on uransa aikana luonut noin 60 erilaista tiili-installaatiota. "Kohti puhdasta maata" -teoksen ensimmäinen

versio rakennettiin vuonna 1983 Tamminiemmen puistoalueelle, ja teos saavutti merkittävän aseman vuonna 1988, kun se sijoitettiin Finlandia-talon eteen.

Buddhistina tunnettu, itämaiseen filosofiaan perehtynyt Mallander käsittelee teoksessaan käsitettä "puhtas maa", joka tarkoittaa valaistunutta mielentilaa. Tikanojan taidekodin pihamaalla teos on aseteltu mandalan muotoon, ja sen yhteydessä oleva buddha symboloi katsojan katsetta. Ympyrä symboloi myös päätöspistettä. Taiteilijan sanoin: "Ympyrä sulkeutuu tähän esitykseen."

Teoksen tiilet on tarkoitus lahjoittaa yleisölle anteliaisuuden periaatteella, mikä antaa niille uuden elämän. Tämä lähestymistapa tukee kestävä kehitystä ja tarjoaa taiteen ystävil-

le ainutlaatuisen mahdollisuuden omistaa teoksesta. Teoksen toteutusta on tukenut rakennustarvikeyritys STARK Vaasa ja Veljekset Gröndahlin Säätiö.

"Idän henkisyys" -näyttelyyn voi tutustua Tikanojan taidekodissa keskiviikosta sunnuntaihin klo 10–17. Näyttelyn on kuratoinut taiteen- ja uskonntutkija Nina Kokkinen.

Kirjanpainaja leviää Vaasan saaristossa

Kirjanpainaja (Ips typographus) on noin puoli senttiä pitkä kovakuoriainen, joka on taloudellisesti merkittävin uhka metsikön kuusikolle. Sen lisääntyminen tapahtuu pääasiassa puissa, jotka ovat pudonneet tuulesta tai heikentyneet. Alueidemme kuusia vaurioittaneet myrskyt ovat saattaneet helpottaa kir-

janpainajan leviämistä. Mutta tärkein tekijä lieenee ilmastonmuutos, ja kirjanpainaja on vain yksi ongelmista, joita vastaan meidän on taisteltava tulevaisuudessa. Nyt on paljon ilmoituksia siitä, miten kirjanpainaja leviää Vaasan saaristossa.

FB-ryhmässä "Vaasan saaristo" kerrotaan, miten se vaikuttaa Värilaxin saaren kuusimetsään.

Ainakin viisikymmentä, ehkä jopa sata kuollutta kuusta on nähty. Bergössä on paljon uhanalaisia puita.

Kirjanpainajan hyökkäyksen jälkeen kuusi soveltuu parhaimmillaan energiapuuksi, jonka taloudellinen arvo on hyvin vähäinen.

Jokaisella näillä alueilla metsää omistavalla lienee syytä tarkastaa puusto ja ryhtyä toimen-

TÄTÄ LEHTEÄ VOIT LUKEA MISSÄ TAHANSA:

Kuten tässä Virolahden saaristossa

piteisiin, jos tartunnan saanutta kuusta löytyy.

Kirjainpainaja lisäänty puiden sisäkuoressa, sekä elävässä että kuolleessa puussa. Aikuiset kovakuoriaiset talvehtivat metsässä ja puissa, kun ympäristöolosuhteet eivät ole suotuisia lisääntymiselle. Kun olosuhteet ovat oikeat, aikuiset kaarnakuoriaiset etsivät jopa puoli mailia etsimään haavoittuvaa isäntää. Kun he löytävät isännän, he poraavat heikentyneen kuoren läpi rakentaakseen tunneleita, joissa he voivat paritella ja munia. Ne erittävät feromoneja houkuttellakseen lisää yksilöitä puuhun. Kaksi tai viisi viikkoa saatumisen jälkeen ne voivat siirtyä toiseen isäntään ja toistaa prosessin. Kun toukat kuoriutuvat, ne ruokkivat ja nukkuvat kuoren alla. Jopa kolme sukupolvea voidaan tuottaa vuodessa.

Kuusen kaarnakuoriaiset kommunikoivat kes-

kenään käyttämällä feromoneja, yhdisteitä tai seoksia, jotka välittävät viestejä. Jotkut elektrofysiologiset ja käyttäytymislilastot osoittavat, että kirjainpainajakuoriaiset eivät voi vain aistia hajuviestejä suoraan muista kuusen kaarnakuoriaisista, vaan myös tietyistä puista peräisin olevista yhdisteistä.

Kesäohjelmaa ja Opastuksia Vaasan Museoissa

Vaasan museot tarjoavat tänä kesänä runsaasti työpajoja kaikenikäisille lapsille sekä muita kesäisiä aktiviteetteja. Näyttelyihin liittyviä yleisöopastuksia järjestetään sunnuntaisin. Heinäkuussa avataan valokuvanäyttely ”Matka kuuhun 55” Terranovassa, Pohjanmaan museossa.

Kesätyöpajat:
Kunnsin modernin taiteen museo:

Työpajat keskiviikkoisin: 3.7, 10.7, 17.7, 24.7 ja 31.7 klo 11 ja 14 (kaksikieliset).
Aktiviteetti: Tutustumme näyttelyyn ”Kroppar och stunder – tre synvinklar till Kunnsis Stiftelses samlings” ja työpajassa luomme kokeellisia maalauksia.
Tikanojan taidekoti:
Työpajat torstaisin: 4.7, 11.7, 18.7 ja 25.7 klo 10 ja 14 (kaksikieliset).
Aktiviteetti: Teemme lyhyen kierroksen näyttelyssä ”Idän henkisyys” ja taittelemme sen jälkeen teemaan sopivia origamikuvia.
Vanhan Vaasan museo:
Työpajat perjantaisin: 5.7, 12.7, 19.7 ja 26.7 klo 10 ja 14 (kaksikieliset).
Aktiviteetti: Tutustumme Vanhan Vaasan museoon ja työpajassa teemme omia kolmiulotteisia laivoja laivanvarustaja Falandersin hengessä.
Pohjanmaan museo:

Työpajat lauantaisin: 6.7, 13.7, 20.7 ja 27.7 klo 10 ja 14 (kaksikieliset).
Aktiviteetti: Tutustumme näyttelyyn ”Who is Roger Broo?” ja pohdimme, kuka tämä taidekeräilijä oli. Työpajassa teemme omakuvia kollaasitekniikalla. Kaikki kesän työpajat ja opastukset ovat kaksikielisiä ja ilmaisia alle 18-vuotiaille.
Yleisöopastukset sunnuntaisin:
Kunnsin modernin taiteen museo:
Näyttely: Päivät: 7.7 ja 4.8 klo 13 ruotsiksi ja klo 14 suomeksi.
Pohjanmaan museo:
Näyttely: ”Who is Roger Broo?”
Päivät: 14.7 ja 11.8 klo 13 ruotsiksi ja klo 14 suomeksi.
Tikanojan taidekoti:
Näyttely: ”Idän henkisyys”
Päivät: 21.7 ja 18.8 klo 13 ruotsiksi ja klo 14 suomeksi.
Vanhan Vaasan museo:

Päivät: 28.7 ja 25.8 klo 13 ruotsiksi ja klo 14 suomeksi.
Valokuvanäyttely Terranovassa:
Näyttely: ”Matka kuuhun 55”
Avajaispäivä: 3.7.
Näyttely juhlistaa 55-vuotispäivää ensimmäisestä kuun laskeutumisesta ja korostaa amerikansuomalaisten osallistumista Yhdysvaltain avaruusohjelman. Myöhemmin tänä vuonna näyttely jatkuu keskittyen muihin kuumatkoihin.
Näyttelyn on tuottanut VB-valokuvakeskus ja Pohjanmaan museo.
Lisäksi Pohjanmaan museossa on esillä pidempiaikaiset kokoelmanäyttelyt ”Aarteita läheltä ja kaukaa” ja ”Vaasa 400”.
Suomen Kuvataiteen Päivä – 10. heinäkuuta:
Tapahtumat:
Keskiviikkona 10.7 vietetään Suomen kuvataiteen päivää. Tikanojan taidekodissa järjestetään

maalaustapahtuma tunnelmallisella sisäpihalla, jossa kaikki kiinnostuneet voivat maalata yhdessä Vaasan Taiteilijaseuran kanssa klo 12–16.30.
Sahaja jooga -sessioita on tarjolla myös lauantaisin 29.6 ja 6.7 klo 13–14.30. Joogasessiot ovat ilmaisia, ja näinä päivinä voi tutustua näyttelyyn ”Idän henkisyys” opiskelijahintaan. Tapahtumat Vanhan Vaasan museossa elokuussa:

Vaasan palon vuosipäivä:

Päivä: lauantai 3.8.
Opastetut kierrokset aiheesta klo 13 suomeksi, klo 14 ruotsiksi ja klo 15 englanniksi. Tapahtuman on vapaa pääsy.

Vanhan Vaasan päivä:

Päivä: sunnuntai 18.8.
Lyhyet opastukset klo 14 englanniksi, klo 15 suomeksi ja klo 16 ruotsiksi.
Loukon mökissä järjestetään taidetyöpaja ”Toivon, että kasvait” taiteilijoiden Alan Bulfin ja Pii Anttilan johdolla. Työpajassa tehdään oma tarinanoppa ja kuvitellaan oma kuvakirja. Työpaja on maksuton ja avoin kaikille ikäryhmille.
Näyttely: ”Tervaa ja suolavettä”
Avataan elokuussa.
Näyttelyn on tuottanut KulturÖsterbotten yhdessä muiden alueen merimuseoiden kanssa. Vaasan museot ovat avoinna keskiviikosta sunnuntaihin klo 10–17. Taiteiden yönä, torstaina 15.8, Pohjanmaan museo, Tikanojan taidekoti ja Kunnsin modernin taiteen museo ovat avoinna klo 15–21.

Kommentti: Alkoholin pimeä puoli – hiljainen riski nuorille miehille
HYKS, Helsingin

Viikon taide-elämys:

Helene Schjerfbeck
10.7.1862 - 23.1.1946
Tytön pää, 1882

ylipistollisen sairaalan johtama uusi kansainvälinen tutkimus paljastaa hälyttävän yhteyden runsaan alkoholin käytön ja aivoinfarktiriskin lisääntymisen välillä nuorilla miehillä. Tutkimus osoittaa, että nuoret miehet, jotka juovat itsensä humalanaan, lähes kolminkertaisesti riskinsä sairastua aivoinfarktiin, vaikka heillä ei olisi tunnettuja altistavia tekijöitä.

Tämä löytö tulee aikana, jolloin aivoinfarktit alle 50-vuotiailla ovat yleistyneet, ja merkittävä osa tapauksista – 33–50 prosenttia – jää selittämättömiksi perinteisten riskitekijöiden perusteella. Nämä niin kutsutut kryptogeeniset aivoinfarktit ovat haaste lääketieteelliselle tutkimukselle ja kansan-

terveydelle.

Tutkimukseen osallistui 540 alle 50-vuotiasta henkilöä, joilla oli äskettäin todettu kryptogeeninen aivoinfarkti, sekä 540 kontrollihenkilöä 19 sairaalasta ympäri Eurooppaa. Kattavien tietojen kerääminen osallistujien aikaisemmista sairauksista, elämäntavoista ja sukutaustasta on syventänyt ymmärrystämme

näistä tuntemattomista riskitekijöistä. Tutkijat ovat näin pystyneet tunnistamaan alkoholin merkittävän roolin.

Nuorilla miehillä, jotka kuluttavat yli 14 annosta alkoholia viikossa tai juovat enemmän kuin 6 annosta kerrallaan vähintään kaksi kertaa kuukaudessa, on lähes kolminkertainen riski saada aivoinfarkti. Tämä on pelottava luku, joka

osoittaa alkoholin haitalliset vaikutukset jopa tasolla, jota monet eivät pidä äärimmäisenä. Naisilla, vaikka runsaan kulutuksen rajat ovat hieman matalammat, vastaavaa riskin nousua ei todettu tilastollisesti merkittäväksi.

Tämä herättää tärkeitä kysymyksiä alkoholikäytöstämme ja yleisestä suhtautumisestamme alkoholiin. Monissa yh-

me Wärtsilän tukea, sillä sen teknologia ja ratkaisut mahdollistavat tämän tavoitteen”, sanoo CMA CGM:n CMA Ships-liiketoiminnan johtaja Xavier Leclercq.Yhtiö jatkaa työtään ympäristövaikutusten vähentämiseksi ottamalla LNG:n uusien alusten ensisijaiseksi polttoaineeksi ja valmistelemalla niitä käyttämään vaihtoehtoisia polttoaineita, kuten biokaasua ja synteettistä metaania, kun niitä tulee saataville suuressa mittakaavassa.Wärtsilä toimittaa kuhunkin alukseen kaksi 12-sylinteristä, yhden 10-sylinterisen ja yhden 8-sylinterisen Wärtsilä 31DF-moottorin. Molemmat lautat hyötyvät Wärtsilän huipuluokan NextDF-teknologiasta, jota käytetään Wärtsilä 31DF-moottoreissa. Wärtsilä 31DF:n NextDF-versio vähentää merkittävästi metaanipäästöjä ja typen oksideja (NOx) LNG:n käytön aikana (verrattuna jo ennestään päästötölkkaaseen Wärtsilä 31DF-standardiin). Wärtsilän toimituksiin kuuluvat myös LNG-käyttöisten alusten polttokaasun syöttöjärjestelmä LNG-Pac sekä Wärtsilän potkurit.”Pyrkimys kohti nettonollapäästöjä on yksi alman tämän hetken tärkeimmistä haasteista”, sanoo Stefan Nysjö, johtaja, Power Supply, Wärtsilä Marine. ”Siksi olemme innoissamme voidessamme tukea pitkäikäisiä kumppaneitamme CMA CGM:ää ja China Merchants Jinling Shipyard (Weihai) Co., Ltd:tä integroiduilla ratkaisuilamme – varmistamien, että nämä lautat voivat hyötyä erinomaisesta polttoainetehokkuudesta, luotettavuudesta ja kasvihuonekaasupäästöjen merkittävästä vähentämisestä.” 180

metriä pitkät alukset pystyvät kuljettamaan 1 000 matkustajaa ja rahattia. Wärtsilän laitteet näille lautoille on määrä toimittaa vuoden 2025 puolivälissä ja lauttojen odotetaan aloittavan liikennöinnin vuoden 2027 ensimmäisellä puoliskolla Marseillen ja Korsikan välillä. (Wärtsilä Oyj Abp Lehdistötiedote 5.6.2024)

Uimahallin kesäajat voimassa 1.6.-1.9, halli suljettuna 29.6.-5.8.

Vaasan uimahallin kesäaukioloajat astuvat voimaan 1.6.2024. Uimahalli on suljettu kesäviikonloppuisin sekä kokonaan huoltotauon ajan 29.6.-5.8.

Uimahallin kesän aukioloajat

- Uimahalli on suljettuna kesäviikonloppuisin 1.6.-1.9.
 - Uimahalli on kokonaan suljettu huoltotauon ajan 29.6.-5.8.
 - 1.-28.6. sekä 6.-31.8. uimahallissa ovat voimassa kesän aukioloajat: www.vaasa.fi/asu-ja-ela/vapaa-aika/
 - to 6.6: uimahalli on suljettu klo 14.30 alkaen
 - pe 7.6: uimahalli on suljettu koko päivän
 - ma 10.6.: uimahalli on suljettuna klo 6.30-14
 - ke 12.6.: uimahalli on suljettuna klo 6.30-14
- Heinä-elokuun huoltotauon aikana hallissa kunnostetaan muun muassa 50 metrin altaan välisillat sekä vedenkäsittelylaitteita.

Vaasa.fi

Pohjanmaan lastensuojelun palvelut menestyvät kansallisessa vertailussa

THL:n tekemästä vertailusta hyvinvointialueiden välillä käy ilmi, että Pohjanmaalla voidaan tarjota huostaan otetuille lapsille enemmän hoitoa perheissä verrattuna laitoshoitoon. Huostaan otettuja lapsia onnistutaan myös palauttamaan omaan perheeseen enemmän kuin muualla maassa.

Pohjanmaalla on onnistuttu perhehoidon tarjoamisessa. Hyvinvointialueen tiedotteen mukaan huostaan otetuista lapsista 62 % on sijoitettu perheeseen. Koko maassa osuus on 54 %. Pohjanmaalla perhehoidon osuus on kasvanut, kun muualla maassa suunta on alaspäin.

Vaasan museoiden tuottama Huvilaelämää -kiertonäyttely Kristiinankaupungissa

Vaasan museoiden tuottama Huvilaelämää -näyttely nähdään tänä kesänä Kristiinankaupungin Carlsro-museossa. Kiertonäyttely on ollut esillä aiemmin Vaasan lisäksi Uudessaakareissa ja Pietarsaareissa. Pohjanmaan huvilakulttuurin, kesäasukuksen ja mökkeilyn historiaa 1700-luvun lopulta nykypäivään saakka esittelevässä näyttelyssä nostetaan esiin valikoima huvila- ja mökkikohteita Vaasan seudulta, Kokkolasta, Pietarsaaresta, Uudessaakareista ja Kristiinankaupungista.

Alun perin Vaasan museoiden tuottama näyttely on kiertänyt eri paikkakunnilla vuodesta 2022 lähtien, ja tänä kesänä vuorossa on Kristiinankaupunki.

Meditaatiota, intialaista kansanmusiikkia ja suomalaisugrialaista kansanlaulua Tikanojan taidekodissa

Tikanojan taidekodin Idän henkisyyden -näyttelyn yhteydessä järjestetään neljänä lauantaina tapahtumia, joissa kuullaan muun muassa intialaista kansanmusiikkia ja suomalaisugrialaista kansanlaulua. Yleisöllä on mahdollisuus osallistua Sahaja Jooga -meditaatioon

- Tapahtumat:
- La 8.6. klo 13.00–14.30: Laulaja-lauluntekijä Tiina Hutu esiintyy
 - La 15.6. klo 13.00–14.30: Sahaja Jooga-meditaatio
 - La 29.6. klo 13.00–14.30: Laulaja Pelali Juva esiintyy
 - La 6.7. klo 13.00–14.30: Sahaja Jooga-meditaatio

Lifitin kesäaika-aulut astuvat voimaan 3.6.

Vaasan ja Mustasaaren joukkoliikenteen Lifitin kesäaika-aulut ovat voimassa 3.6.-4.8.2024. Tarkemmat lähtöajat ja reittikuvaukset löytyvät Lifitin nettisivulta.

Kuuselan tanssiteos ”Vaikutetut” vaikuttaa syksyllä 2024 kaupunginteatterissa

Tanssiteoksen mesta-

ri Marjo Kuusela tuo uuden teoksensa ”Vaikutetut” ensi-iltaan Julia-näyttämöllä 24. lokakuuta 2024. Teos on tanssiteatterillinen tutkielma ihmisten välisestä vuorovaikutuksesta ja sen vaikutuksista. Kantaesityksessä pohditaan kysymyksiä kuten: Kuka vaikuttaa ja kehen? Mikä vaikuttaa sinuun? Keihin ja mihin sinä kuulut?

VIIKON SITAATTI

Johanna Tuukkanen
Päätoimittaja
Erikoislääkäri-lehti 2/24
Järjestelmän potilas ei voi hyvin

Sote-uudistus ja siihen liittyvä kriisiviestintä ja poliittisideologinen lainsäädäntö-tempoilu on siirtänyt huomion ihmisten terveyden- ja sairaanhoidosta palvelujärjestelmään ja sen ongelmiin. Hoidamme nyt erilaisia jonoja, ja toiminnan tulosten seurannassa käytämme määräaikoja. Hoidon vaikuttavuudesta puhutaan (onneksi), mutta sen mittaamiseen on käytettävissä vain vähän työkaluja. Potilaasta on tullut järjestelmän ratkaisua välttämätön paha, häiriötekijä, ja käytämme valtavasti aikaa ja voimavaroja potilaiden torjumiseen. Yleislääketieteen professori Päivi Korhosen sanoin ”olemme luoneet kaiken maailman vippaskonstein potilaan torjuntajärjestelmän”. Puheet potilasläheisyydestä ovat jääneet pollyttymään seminaarisalien nurkkiin, ja organisaatiolähtöinen toimintakulttuuri elää hyvinvointialueilla uutta kukoistuskauttaan.

He, jotka tietävät hiukan enemmän ovat he, jotka lukevat Waasan päivälehteä

TAPAHTUMAT

KALEVAN KISAT Vaasassa 27.-30.6.2024

Yleisurheilun SM-kisat eli Kalevan kisat järjestetään Vaasassa 27.-30.6.2024. Kyseessä on yksi vuoden merkittävimpiä kansallisia urheilutapahtumia Suomessa. <https://kk2024.fi/>

VAASA FOOTBALL CUP

5.-7.7.2024
<https://www.wasafotballcup.com/>

Körttipuoti on jo auki, seurakuntatalossa HERÄTTÄJÄJUHLAT VAASASSA 5.-7.7.2024

Vaasassa järjestetään kesällä 2024 kaupungin toiset herättäjäjuhlat, peräti 60 vuotta edellisten ta-pahtuman jälkeen. Päivien tunnuslause on "Purjeisiin tuulta anna".

Herättäjäjuhlien tapahtuma-alue sijaitsee keskustassa, samoin kuin monet hotellit ja ravintolat, joten kävellen tai pyörällä on helppo liikkua paikasta toiseen. Vaasassa olet oikeasti meren äärellä, sillä matkaa torilta rantaan on vain muutama sata metriä. Rauhallinen iltakävely rantareitillä, piipahdus leikkipuistossa tai kaupungin upeaan kulttuuritarjontaan tutustuminen onnistuu helposti tapahtuma-alueen välittömässä läheisyydessä. "Körttiradio" lähettää päivien aikana ohjelmaa ympäri vuorokauden.

PIRTTIKYLÄN KOTISEUTUMUSEO

Kesämarkkinat sunnuntaina 7.7.2024 klo 10 -15.

På museiområdet finns ett tjugotal försäljare. Museioalueella perinteisesti parikymmentä myyntipöytä.

Klimpsoppan från kl 11.00. Klimppisop-

paa tarjolla klo 11.00 alkaen. Kaffeservering. Kahvitarjoilu.

TANGOMARKKINAT 40 vuotta

10-14.7.2024
Seinäjoki
<https://www.tangomarkkinat.fi/>

VETERANTRAKTORIPÄIVÄ MAA-LAHDESSA

Traktorinäyttely 20.07.2024 klo. 10.00-17.00
Kråkbackenilla
<https://malaxveterantraktor.fi/>

LOHTAJAN KIRKKOMUSIIKKIJUHLAT

23.-28.7.2024
www.kirkkomusiikkijuhlat.fi

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

Tjuvstart-Varaslåhtö-Early Start
23.7.24 kl 19.30
Vaasan kirkko
"POHJALAISIA"-mykkäelokuva, Jimi Järvinen, urut
www.korsholmmusicfestival.fi

KORSHOLM MUSIC FESTIVAL

24.7 - 31.7.24
Korsholmmusicfestival.fi

VAASA FESTIVAL

1-3.8.2024
<https://vaasafestival.fi/>

TOVE TEUVALLA-OOPERA

Teuvan kirkko
3.8.24 - 11.8.2024
3.8. klo 18
4.8. klo 15
8.8. klo 19
9.8. klo 19
10.8. klo 15
11.8. klo 15
<https://www.korsholmmusicfestival.fi/tove-teuvalla/operan-tove-teuvalla>

VAASAN MARSSI

9.-11.8.2024
Vaasan Kävelyklubi ry/rf
www.vaasanmarssi.fi

WASA FUTURE -FESTIVAL

5-10.8.2024
Wasa Future Festival 2024 järjestetään 5.-10. elokuuta. Tapahtuma kokoaa osaavia ja motivoituneita henkilöitä elinkeinoelämästä, yliopistoista, alueellisista päätöksentekokoelimitystä ja ministerikunnasta keskittymään ongelmien ratkaisemiseen Vaasassa ja eri puolilla Suomea. Festivaalin tee-

mat vaihtelevat teollisista innovaatioista kulttuurisiin näkökohtiin tarjoten alustan yhteistyölle ja ongelmanratkaisulle.

Tilaisuutta voi seurata Wasa Future Festivalin YouTube-kanavalla. Wasan innovaatiokeskus Gerbyn-tie 18
65230 Vaasa
<https://wasafuturefestival.fi/>

TAITEIDEN YÖ

Odotettua kansanjuhlaa Taiteiden yötä vietetään Vaasassa 15.8.2024 karnevaalien hengessä. Ilmoittautuminen Taiteiden yöhön on avautunut.

VAASA LITTFEST

tila - tillstånd
13.-17.11.2024
vaasa.fi/litffest

RUSK

19-23.11.24
Kamarimusiikkia Pietarsaareissa
Kaipuun kauneus
Kansainvälistä luovuutta vuoden pimeimpään aikaan
ruskfestival.fi

TIKANOJA: VUODEN TAIDETAPAHTUMA VAASASSA

Eero Järnefeltin näyttely avautuu 23.11.2024

ILMASTONMUUTOS

Copernicus: Toukokuu 2024 - Lämpimin kuukausi koskaan, nyt 11 kuukausi peräkkäin

Maapallon kuume jatkuu hellittämättä. Copernicus Climate Change Servicen (C3S) mukaan toukokuu 2024 oli lämpimin toukokuu koskaan. Tämä polttava kehitys on vain viimeisin luku hälyttävässä trendissä: toukokuu merkitsee 12. peräkkäistä kuukautta, jolloin maailmanlaajuiset lämpötilat ovat rikkoneet ennätyksiä.

Nämä uutiset tulevat samalla kun Maailman ilmatieteen järjestö (WMO) ja Ison-Britannian meteorologian laitos julkaisevat vuosittaisen ja vuosikymmenen kattavan ilmastoprognos-päivityksensä. Heidän samanaikaisesti julkaisemansa raportti maalaa huolestuttavan kuvan lähivuosille. Se ennustaa, että vähintään yksi viidestä seuraavasta vuodesta tulee todennäköisesti ylittämään vuoden 2023 ja tulla lämpimimmäksi koskaan rekisteröidyksi vuodeksi.

Tämän tiedon merkitys

Ennätysjakso voi vaikuttaa järkyttävältä, mutta ilmastotieteilijöille, kuten C3S:n johtajalle Carlo Buontempolle, se on ennustettava seuraus lämpenevästä planeetasta. Vaikka tämä tietty jakso lopulta päättyy, suurempi kuva on synkkä: merkkejä yleisen trendin kääntymisestä ei ole.

Tämä ennennäkemätön tilanne korostaa ilmastoseurannan tärkeyttä. C3S:n keräämät tiedot ovat ratkaisevan tärkeitä toiminnan ohjaamisessa. Ironista kyllä, nämä "lämpimimmät kuukaudet" saattavat tulevaisuudessa tulla "kylmiksi", jos onnistumme vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä rajusti.

Kehotus toimiin

YK:n pääsihteeri António Guterres korostaa tilanteen vakavuutta. Hän painottaa planeettamme lähettämää synkkää viestiä: ennätyslämpötilat ovat ankea todellisuus, jolla on vakavia seurauksia. Olemme kriittisessä vaiheessa, Guterres painottaa, ja välittömiä toimia tarvitaan kiireellisesti.

Otsikoiden ulkopuolella: Tärkeitä Tietoja

Toukokuun 2024 maailmanlaajuinen keskimääräinen pintalämpötila oli 0,65°C korkeampi kuin vuosien 1991–2020 keskiarvo. Tämä merkitsee 11. peräkkäistä kuukautta, jotka ovat ylittäneet 1,5°C esiteollisella tasolla (heinäkuusta 2023 lähtien).

Viimeisten 12 kuukauden (kesäkuu 2023 - toukokuu 2024) maailmanlaajuinen keskilämpötila on korkein koskaan rekisteröity: 0,75°C korkeampi kuin vuosien 1991–2020 keskiarvo ja hämmästyttävät 1,63°C korkeampi kuin esiteollisella tasolla.

Copernicus- ja WMO-UK Met Office -raportin tiedot käytetään YK:n pääsihteeri Guterresin suureen ilmastoilmoitukseen. Tämä korostaa tieteellisten todisteiden merkitystä ilmastomuutosta koskevan globaalien toimien edistämiseksi.

ILMASTONMUUTOS

Suuret kaupungit huomattavasti kuumempia kuin ympäröivä maaseutu – Kasvava uhka ilmastonmuutoksen myötä

Kaupungit, erityisesti suuret, ovat yhä kuumempia kuin niitä ympäröivät maaseutualueet. Tämä ilmiö, joka tunnetaan nimellä ”kaupunkien lämpösaareke-ilmiö”, tarkoittaa, että kaupunkimiljöiden lämpötila voi olla huomattavasti korkeampi kuin maaseudulla. Seuraukset ovat vakavia ja voivat vaikuttaa ihmisten terveyteen negatiivisesti lisäämällä muun muassa sydän- ja verisuonitautien, hengitystieongelmien ja lämpöhalvauksen riskiä. Ilmastonmuutoksen uhatessa planeettaamme kaupunkien lämpösaareke-ongelma on yhä akuutimpi.

Lämpösaareke-ilmiön syynä on kaupungeille tyypillinen tekoälyinfrastruktuuri ja ihmisen toiminta. Maaseutuun verrattuna, joka on usein peittyyn ruoholla, viljelykasveilla, pensaille tai metsällä, kaupunkialueilla on huomattavasti enemmän asfalttoja pintoja. Kasvillisuus auttaa viilentämään ilmaa, kun taas asfaltti ja betoni taas imevät lämpöä, mikä johtaa lämpötilan nousuun.

Rakennukset ja kapeat kadut edesauttavat myös lämmön vangitsemista rajoittamalla ilman virtausta. Myös ihmisen toiminnot, kuten rakennusten lämmitys ja autoilu, lisäävät lämpöä kaupunkimiljöössä.

Kaiken kaikkiaan kaikki nämä tekijät johtavat kaupunkien lämpösaareke-ilmiöön, joka on voimakkaimmillaan yöllä. Silloin kaupunkien lämpötila voi olla jopa 10°C korkeampi kuin maaseudulla. Tämä johtuu siitä, että päivän aikana rakenteisiin ja teihin varastoitunut lämpö vapautuu yön aikana.

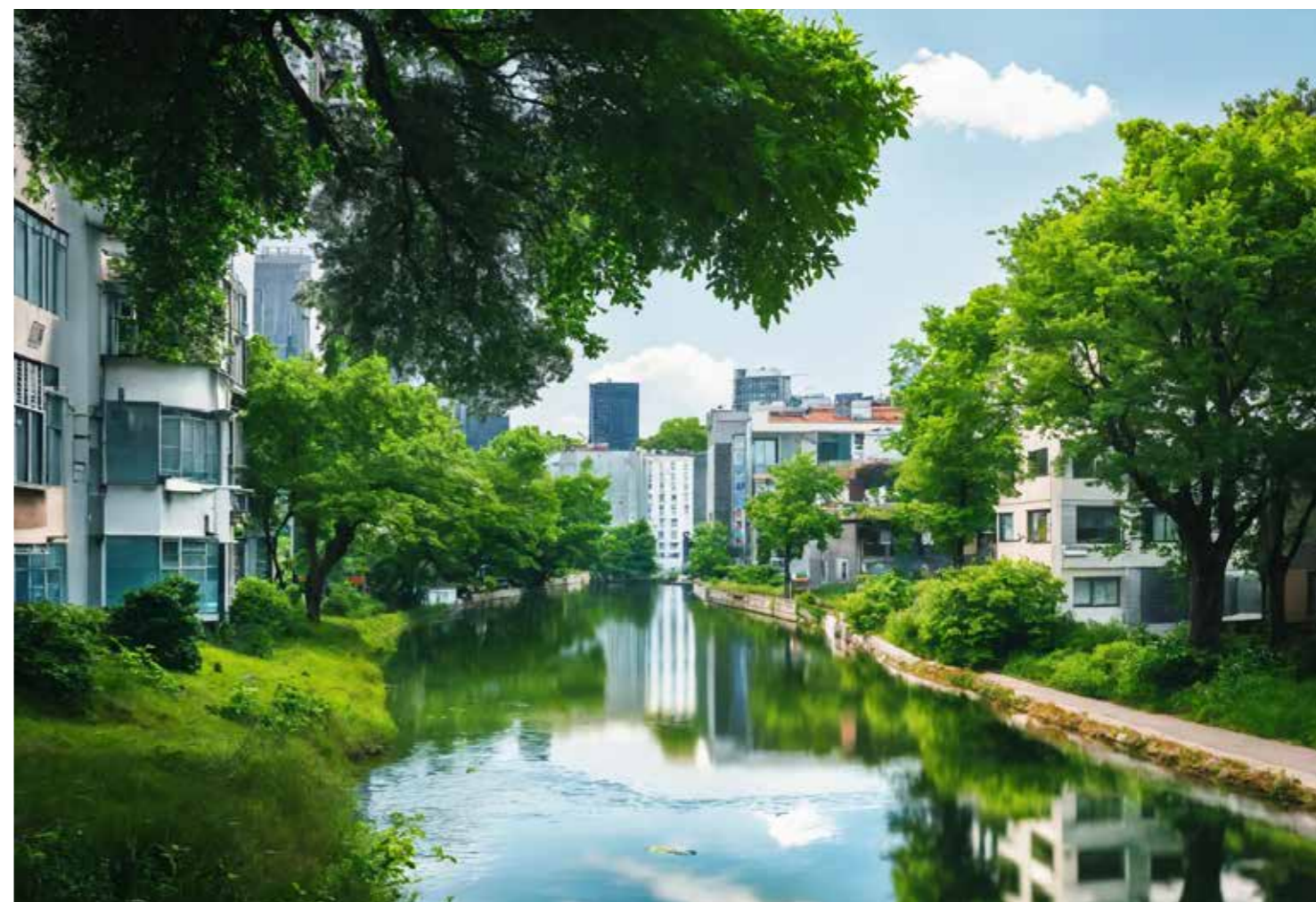
Vaikutus on erityisen selvä suurimmissa kaupungeissa. Esimerkiksi Lontoon ja Pariisin keskustoissa rekisteröidään säännöllisesti lämpötiloja, jotka ovat noin 4°C korkeampia kuin ympäröivällä maaseudulla yöllä. Molemmat nämä kaupungit, kuten monet muutkin Euroopassa ja maailmassa, kokevat lämpösaareke-ongelmaa, joka johtaa kansanterveysongelmiin.

Tämän kasvavan ongelman ratkaisemiseksi kaupunkisuunnittelijat ja paikalliset viranomaiset työskentelevät strategioiden kehittämiseksi kaupunkien lämpösaareke-ongelman vähentämiseksi. Ratkaisut voivat sisältää niin sanotun vihreän ja sinisen infrastruktuurin lisäämistä. Esimerkkejä tästä ovat lisääntynyt kasvillisuuspeite, esimerkiksi viherkattojen avulla, ja enemmän vesipintoja. Näiden muutosten toteuttamiseksi tarvitaan kuitenkin ensin yksityiskohtainen kuva siitä, miten lämpötila vaihtelee vastuulla olevissa kaupunkimiljöissä.

Kaupunkien lämpösaareke-ilmiön hallinta on tärkeä osa työtä kaupunkien kestävyden ja elinkelpoisuuden parantamiseksi, erityisesti tulevien ilmastonmuutosten valossa. Vähentämällä lämpösaareke-ongelmaa parannetaan asukkaiden elämänlaatua ja samalla edistää kestävämpää tulevaisuutta. (Lähde: C3S)

Missä Sinä haluaisit asua?

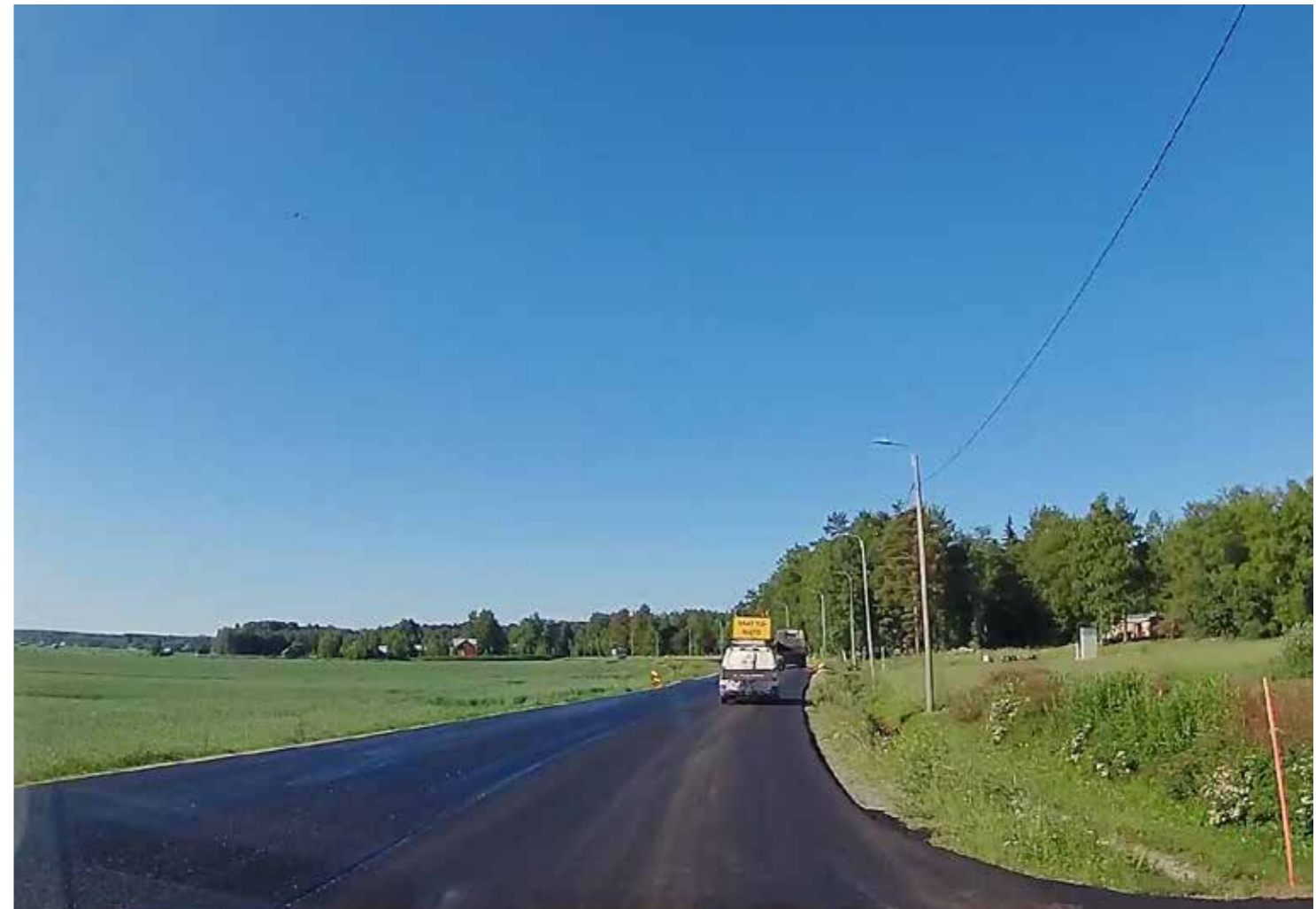

TIESTÖ

Sundomintie alkaa olla valmis!

Vihdoinkin!

Vaasassa istutetaan jälleen kymmeniä tuhansia kesäkukkia

Vaasan kaupunkiympäristöä koristaa jälleen upeat kesäkukat. Tämän vuoden kesäistutusten teemana ovat lämpimät oranssin ja viininpunaisen sävyt. Vaasan kaupunki kehottaa asukkaita ja vierailijoita tutustumaan kesäkuukkaesitteeseen ja lähtemään kukkakävelyille esitteen kartan opastamana.

Kesäkukkien suunnittelu

Kesäkukkien suunnittelu alkaa jo edellisen vuoden loppupuolella, jolloin valitaan istutusten värimaailma. Tänä vuonna kukkaistutussuunnittelusta vastaa suunnitteluhortonomi Åsa Enholm viheraluehortonomi Leila Roinisen ohjaukse

Vuoden 2024 kesäkukkakausi alkaa pääsiäisen aikaan, kun Vaasan keskustaan tuodaan tetenarsissit. Toukokuussa kaupunkia koristaa jo noin 28 000 tulppaania ja narsissia,

jotka istutettiin viime lokakuussa. Sipulikasvit kukkivat tänä vuonna keltaisen, oranssinpunaisen, vaaleanpunaisen ja violetin sävyissä.

”Toukokuussa alamme myös valmistelemaan ryhmäkasvi-istutuksia kaupunginpuutarhalla, kun kukkatornien ja -astioiden istutus aloitetaan kasvihuoneella,” Enholm kertoo.

Istutukset jatkavat kasvua kasvihuoneessa yöpakkasten ja routaöiden loppumiseen saakka, minkä jälkeen ne tuodaan eri puolille kaupunkia.

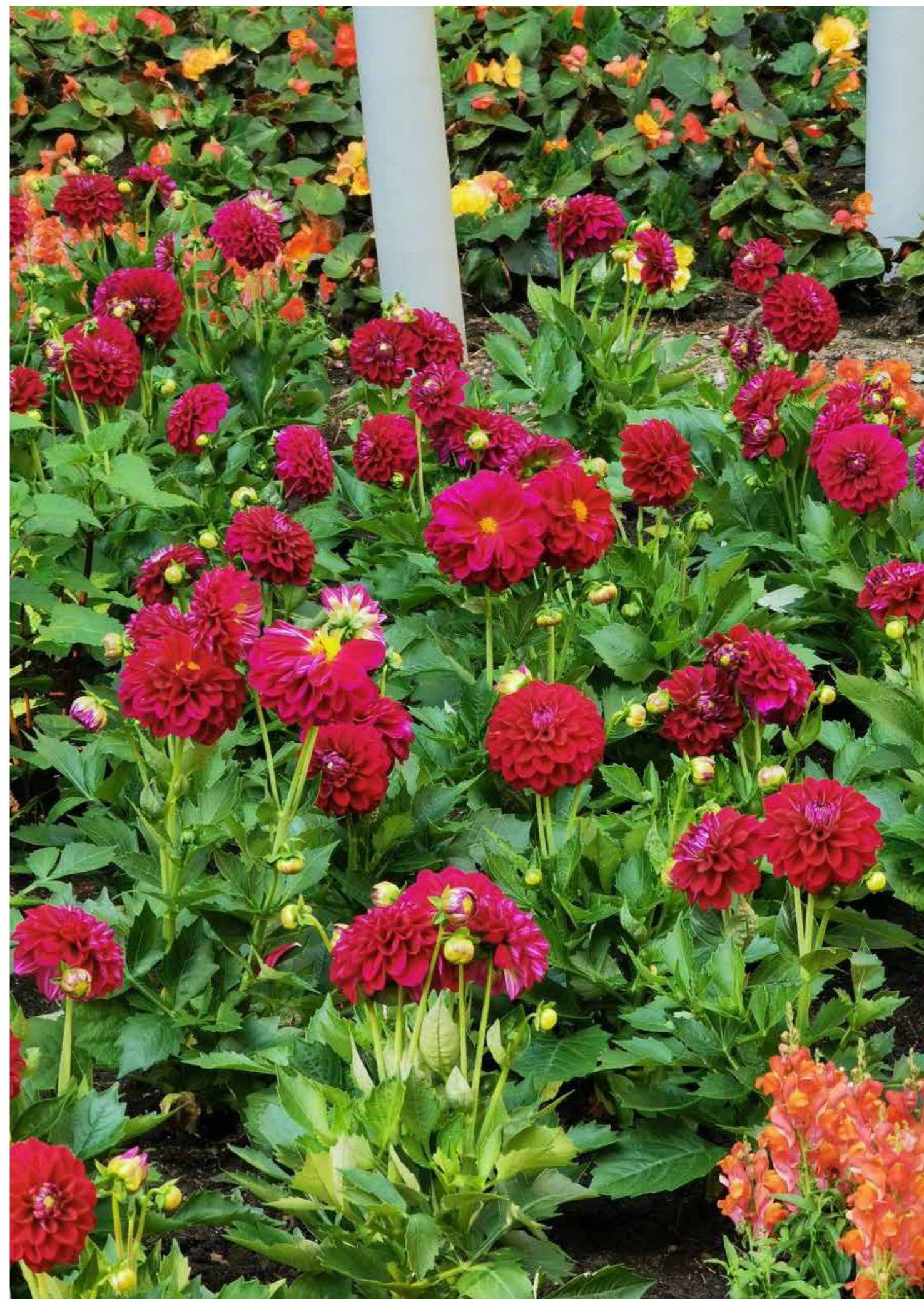
”Sipulikasvien lakastuttua maa-ryhmät lannoitetaan ja käännetään kukkaistutuksia varten. Juhannukseen mennessä kaikki, noin 19 000 kesäkukkaa, on istutettu,” Enholm jatkaa.

Kesäkukkien ihastuttava vaikutus Kesäkukat ilahduttavat kaupungin asukkaita ja vierailijoita noin neljän kuukauden ajan. Tänä vuonna kesäkukat loistavat lämpimän oranssin ja viininpunaisen sävyissä, tehosteväreinä violetti, keltainen ja valkoinen.

Kesäkuukkaesitteeseen tutustuminen ja kukkakävely

Kesän kukkaistutuksia esitellään lajeittain ja istutuspaikoittain kesäkuukkaesitteessä. Sähköisen kesäkuukkaesitteen voi ladata kaupungin verkkosivuilta.

Vuodelle 2024 on myös suunniteltu kukkakävely Vaasan keskustaan. Kukkakävely on 3,5 kilometrin mittainen reitti, joka kulkee Kauppatorin puistikkojen ja puistojen läpi sekä rantaa pitkin. Reitin varrella on penkkejä, joilla voi levähtää ja nauttia kesäisestä Vaasasta.

Kaikki mitä olet ikinä halunnut tietää tyyppi II diabeteksestä - osa 1 ”Kuinka tavallinen tämä on?”

Noin joka 10. suomalaisella on kakkostyyppin diabetes, osa tietämättään. Julkaisemme laajan sarjan artikkeleita tästä taudista. Kun olet lukenut nämä artikkelit, tiedät ehdottomasti kaiken, mitä tästä on tiedettävää. Juttusarja perustuu osittain lääkäriliitto Duodecumin viime keväänä julkaisemaan ”Käypä hoito”-artikkeliin.

Esiintyvyys ja ilmaantuvuus

Tyyppin 2 diabetes on nopeasti yleistyvä sairaus, joka vaikuttaa yhä useampiin ihmisiin ympäri maailmaa. Huolestuttavaa on, että siihen sairastuvat yhä nuoremmat, ja erityisesti afrikkalais- ja aasialaistaustaisissa väestöryhmissä tauti todetaan jo nuorilla tai lapsilla.

Tärkeimmät luvut ja faktat:

FinDM-tutkimus: Vuonna 2017 alle 20-vuotiaana tyyppin 2 diabetekseen sairastui 98 henkilöä Suomessa.

Tämä tieto perustuu FinDM-tutkimukseen, joka kattaa kaikki terveydenhuollon rekistereistä tunnistetut diabetesta sairastavat vuodesta 1964 vuoteen 2017. Kelan rekisteri: Vuoden 2022 lopussa yhteensä 381 167 henkilöä sai diabeteslääkkeet erityiskorvattuna Suomessa, ja näistä 22 709 henkilöllä hoito oli alkanut samana vuonna. Erityiskorvausoikeuksien kokonaismäärä on kasvanut noin 2 % vuodessa vuosina 2019–2022. Uusien erityiskorvausoikeuksien määrä on kuitenkin pienentynyt

vuodesta 2012 lähtien ja pysynyt viimeisen viiden vuoden aikana tasaisena.

Diabetesrekisteri: Vuoden 2022 lopussa Suomessa oli yhteensä 378 898 tyyppin 2 diabetesdiagnoosin saanutta henkilöä.

Kaikki diabetesta sairastavat eivät käytä lääkettä, eivätkä kaikki lääkettä käyttävät ole Kelan erityiskorvauksen piirissä. Tämä tarkoittaa, että todellinen diabetesta sairastavien määrä on todennäköisesti vielä suurempi kuin rekisterit kertovat.

Seulonta ja diagnosointi:

Moni diabetesta sairastava ei ole tietoinen sairaudestaan. Vuonna 2023 tehdyssä Terve Suomi -väestötutkimuksessa havaittiin, että 3,4 % miehistä ja 2,7 % naisista, joilla ei ollut aikaisempaa diabetesdiagnoosia, oli diabetekseen viittaava veren glukosipitoisuus. Tämä tarkoittaa, että noin joka viides diabetestapaus oli aiemmin tunnistamaton.

Aktiivinen seulonta tyyppin 2 diabeteksen riskitestin ja glukosirasitusten avulla näyttää vähentäneen diagnosoimattomien tapausten määrää. Vuosien 2017 ja 2023 välillä tunnistamattoman diabeteksen osuus kuitenkin kääntyi nousuun eläkeikäisillä naisilla.

Kun otetaan huomioon diagnosoimattomat tapaukset, diabeteksen esiintyvyys 20 vuotta täyttäneillä miehillä oli arviolta 14,1 % ja naisilla 10,8 %. Erityisesti ikääntyneiden keskuudessa diabetes on yleinen: 65 vuotta täyttäneistä miehistä 26 % ja naisista 23 % oli diabetes.

Riskitekijät

Ylipaino on tyyppin 2 diabeteksen tärkein riskitekijä. Vuonna 2023

Terve Suomi -tutkimuksessa todettiin, että yli 20-vuotiaiden miesten keskimääräinen painoindeksi oli 27,9 kg/m² ja naisten 27,7 kg/m². Miehistä 27 % ja naisista 30 % oli lihavia (painoindeksi yli 30 kg/m²).

Ylipainon lisääntymisen taustalla on erityisesti fyysisen aktiivisuuden väheneminen. Tämä on huolestuttavaa erityisesti lasten ja nuorten keskuudessa, joiden liikuntaan tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Lisäksi monilla psykososiaalisilla tekijöillä, kuten pitkäaikaisella stressillä, univaikeuksilla ja masennuksella, sekä sosioekonomisilla kuormitustekijöillä on yhteys tyyppin

2 diabeteksen syntyyn ja etenemiseen.

Kommentti

Tyyppin 2 diabeteksen yleistymisen on vakava kansanterveydellinen haaste, joka vaatii kattavaa lähestymistapaa ehkäisyssä ja hoidossa. Erityisesti ennaltaehkäisyyn panostaminen, kuten liikunnan lisääminen ja terveellisten elämäntapojen edistäminen, on avainasemassa. Samalla on tärkeää varmistaa, että seulontaa ja diagnosointia parannetaan, jotta sairaus voidaan havaita ja hoitaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Vihdoinkin lääke keliakiaan?

Tuoreessa Tampereen yliopiston johtamassa tutkimuksessa on havaittu, että lupaava keliakialääke voi estää gluteenin aiheuttaman suolistovaurion molekyyalitasolla. Tutkimuksessa selvitettiin, voisiko transglutaminaasi 2-estäjä toimia tehokkaana lääkkeenä keliakian hoidossa. Aiemmat kudostutkimukset ovat osoittaneet, että tämä estäjä ehkäisee gluteenin aiheuttamia limakalvovaurioita, ja nyt saadut tulokset yli 10 000 geenin aktiivisuudesta antavat vahvaa näyttöä siitä, että ensimmäinen toimiva keliakialääke saattaa olla kässillä.

Uuden tutkimuksen läpimurto

Tampereen yliopiston tutkimuksessa käytettiin suoliorganoideja, jotka ovat potilaan suolistokoepalasta eristettyjä kudosisäilyelmiä. Organoidit mallintavat keliakian tulehdusreaktiota ja mahdollistavat suolen pintaepiteelin solutyypin tutkimisen. Näiden minisuolien avulla voidaan tutkia keliakian vaikutuksia ja lääkkeiden tehoa loputtomiin. Fluoresenssikuvissa näkyy tutkittavaa tulehdukseen reagoivaa proteiinia solujen tumissa, mikä auttaa ymmärtämään tulehdusprosesseja tarkemmin.

Gluteenia sisältävien viljojen, kuten vehnän, ohran ja rukiin, nauttiminen johtaa jopa kahdella prosentilla ihmisistä ohutsuolen epänormaaliin immuunivasteeseen ja keliakian kehittymiseen. Tällä hetkellä ainoa hoito on elinikäinen

gluteeniton ruokavalio, mutta piilogluteeni voi aiheuttaa oireita ja ohutsuolen limakalvon vaurioita myös tiukkaa ruokavaliota noudattavilla keliakikoilla.

Monitieteellinen tutkimus ja lupaavat tulokset

Emeritusprofessori Markku Mäen koordinoimassa aiemmassa kudostutkimuksessa transglutaminaasi 2

estäjä ehkäisi gluteenin aiheuttamia suoliston limakalvovaurioita keliakiapotilailla. Transglutaminaasi 2 estäjän vaikutusmekanismeja ei kuitenkaan vielä täysin tunneta. Uudessa tutkimuksessa selvitettiin molekyyalitasoon vaikutusmekanismeja ja arvioitiin ZED1227-lääkkeen tehoa keliakiapotilailta kerättyjen suolistokoepalojen avulla.

Koepalat otettiin pitkäaikaisen gluteenittoman ruokavalion noudattamisen jälkeen ja uudelleen kuuden viikon gluteenialtistuksen jälkeen, jonka aikana potilaille annettiin kolme grammaa gluteenia päivässä. Osalle potilaista annettiin samalla päivittäin 100 milligramman annos ZED1227-lääkettä ja osalle lumelääkettä.

– Havaitsimme, että suun kautta annettu ZED1227 esti tehokkaasti gluteenin aiheuttamia suolistovaurioita ja tulehdusta, kun niitä arvioitiin geenien aktiivisuutta mitaamalla. Lisäksi ravinteiden ja hivenaaineiden imeytymisestä vastaavien geenien aktiivisuus palautui lääkeryhmässä gluteenialtistusta edeltävälle tasolle, tutkimuksen johtajana toiminut dosentti Keijo Viiri sanoo.

Keliakian monimutkainen mekanismi

Keliakikon suolistossa tulehdus

ja limakalvovaurio syntyvät useiden solu- ja molekyylibiologisten tapahtumien kautta, kun gluteeni sitoutuu tiettyihin HLA (Human Leukocyte Antigen) -molekyyliin. Gluteeni kykenee kuitenkin sitoutumaan HLAvasta, kun ohutsuolen entsyymi transglutaminaasi 2 muokkaa gluteenin rakenteen kemiallisesti eli deamidoi sen. ZED1227-lääkkeen teho perustuu siihen, että se estää tämän deamidaation.

– On silti ennen aikaista sanoa, että ZED1227 olisi tulevaisuuden keliakialääke, joka poistaisi tarpeen noudattaa gluteenitonta ruokavaliota. Se on kuitenkin vahva lääkekandidaatti, jota voidaan mahdollisesti käyttää gluteenittoman ruokavalion lisänä. Lisäksi osalla keliakikoista on korkean keliakiariskin HLA-genotyyppi, ja etenkin heihin voisi olla hyödyllistä soveltaa yksilöityä lääketiedettä, jos tai kun ZED1227 tulee markkinoille keliakialääkkeenä, Viiri toteaa.

Tulevaisuuden näkymät

Tutkimus julkaistiin 24. kesäkuuta 2024 Nature Immunology-lehdessä. Julkaisu on osa väitöskirjatutkija Valeriia Dotsenkon väitöskirjaa, joka tarkastetaan Tampereen yliopiston lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunnassa elokuussa.

ZED1227-lääkkeen kehitti Zedira GmbH. Lääketutkimuksen, josta suolistokoepalat saatiin, teki Dr. Falk Pharma -yhtiö. Tämän tutkimuksen päärahoittajat olivat Dr. Falk Pharma, Suomen Akatemia ja Suomen kulttuurirahasto. (Lähde: Tampereen yliopisto, tiedote)

MUSEOT

Museot kiinni maanantaisin ja tiistaisin

Vaasan kaupungin talouden tasapainottamishjelman mukaisesti kaupungin museot ovat kesäkuusta lähtien suljettuina maanantaisin ja tiistaisin. Muutos astuu voimaan 1. kesäkuuta 2024 alkaen.

Vaasan museot, joita muutos koskee, ovat:

**Pohjanmaan museo
Tikanojan taidekoti**

Kuntsin modernin taiteen museo

Vanhan Vaasan museo

Aiemmin museot ovat olleet suljettuina vain maanantaisin, mutta nyt ne pysyvät suljettuina myös tiistaisin. Tämä muutos on osa laajempaa toimenpideohjelmää, jolla

pyritään tasapainottamaan Vaasan kaupungin taloutta. Tavoitteena on saavuttaa noin 40 miljoonan euron säästöt vuosien 2024–2027 aikana.

Museoiden uudet aukioloajat keskiviikosta sunnuntaihin ovat seuraavat:

Kuntsin modernin taiteen museo: klo 10–17

**Pohjanmaan museo: klo 10–17
Tikanojan taidekoti: klo 10–17**

Vanhan Vaasan museo: klo 10–17 (avoinna 1.6.–31.8.2024)

Vaasan kaupunki pahoittelee mahdollisia haittoja, joita uudet aukioloajat saattavat aiheuttaa asukkaille ja vierailijoille, ja kiittää ymmärrykse-

stä talouden tasapainottamistoimien aikana. Museot toivottavat kaikki tervetulleiksi vierailemaan avoinna olevina päivinä ja tutustumaan kaupungin rikkaaseen kulttuuriperintöön ja taidekokoelmiin.

Muut museot:

Vaasan sotaveteraanimuseo:

Kesän aukiolot 4.6. alkaen tiistai – perjantai 10 – 12 ja 13 – 16, lauantaina 10 – 14.

Vaasan merimuseo:

Avoimna
20.5.-23.8.2024 ma-pe klo 11.30-18.00

KIRKKOMUSIIKKI

Musiikkia Vaasan kirkossa kesällä 2024

Iltamusiikki ke 5.6. klo 19.30
Karolin Wargh, urut ja Carolina Bjön, barokkisello

Iltamusiikki ke 12.6. klo 19.30
Mariam Junolainen, harppu ja Vladimir Reshetko, sello

Iltamusiikki ke 19.6. klo 19.30
Liisa Aaltola, urut Vesimusiikkia uruill

Iltamusiikki ke 26.6. klo 19.30
Seeli Toivio, sello ja Pauliina Hyry, urut

Iltamusiikki ke 3.7. klo 19.30
Jouni Somero, piano

Tulkoon tie sinua vastaan -kolmen kuoron konsertti pe 5.7. klo 20.00
Konsertissa esiintyvät Lapuan kristillisen opiston kuoro, johtaa Maunu Malkamäki, MuSe Jalasjärven seudulta, johtaa Maarja Korts sekä Herättäjä-Yhdistyksen valtakunnallinen kuoro, johtaa Petra Perttula. Ohjelma 15 €.

Siionin virsiä Vaasan kirkon tapulista - Vaasa Brass pe 5.7. klo 22.00
Siionin virsiä Vaasan kirkon tapulista Vaasa Brass joht. Tarja Viitanen

Händel: Messias-oratorio la 6.7. klo 20.00
Kamarikuoro Canticum Maris, Vaasan kaupungin orkesteri, sopraano Iida Antola, kontratenori Teppo Lampela, tenori Tuomas Miettola, basso Jussi Merikanto, basso. Teoksen johtaa kapellimestari Ruut Kiiski, 8. Kuoron valmennus Tarja Viitanen. Liput 35 €, eläkeläiset 30 €, opiskelijat ja koululaiset 10 €. Liput ennakkoon Nettiketin kautta www.nettilet.fi sekä ovelta tuntia ennen konsertin alkua.

Iltamusiikki ke 10.7. klo 19.30
Loviisa Tuomisto, laulu, urut ja piano Valtteri Tuomisto, baritoni, kontratenori, piano ja urut

Ukrainalaista hengellistä musiikkia ja ortodoksia kirkkolauluja pe 12.7. klo 18.00
Mieskuoromusiikkia ukrainalaisen lauluyhtye Kaanonin tulkitsemana. Yhtye

esittelee kesällä 2024 suomalaisille kuuli-joille uuden konserttiohjelmansa Kirkkomusiikkia ja hengellisiä lauluja, joka koostuu ukrainalaisen kirkko- ja hengellisen sekä klassisen musiikin helmistä. Tämä ohjelma on Kaanonin ja Tšerkasyn alueellisen filharmonian solistin, Ukrainan ansioituneen taiteilijan Juri Iltšukin uusi yhteinen musiikkiprojekti. Se on myös ainutlaatuinen yhdistelmä moniäänistä mieslaulantaan upealla lyyrisellä baritonisävyllä. Yhtyeen taiteellinen johtaja on Ievgen Valovenko. Vapaa pääsy!

Iltamusiikki ke 17.7. klo 19.30
Albert Sahlström, viulu Saima Malmivaara, sello Isabella Pätiälä, piano

Iltamusiikki ti 23.7. klo 19.30
Mykkäelokuva Pohjalaisia, jonka musiikin improvisoi urkutaiteilija Jimi Järvinen

Iltamusiikki ke 7.8. klo 19.30
Monica Heikius, sopraano Pertti Ahonen, klarinetti Birgitta Forsman, urut
Lähde: Suomalainen seurakunta

TIEKIRKOT

Näin löydät tiekirkkoon!

Vuosisatojen ajan kirkot ovat toimineet yhteisöjen lohtupaikkana ja hen-gellisen uudistumisen lähteenä. Modernissa Euroopassa on kuitenkin syntynyt ainutlaatuinen konsepti: tiekirkot. Nämä kirkot on suunniteltu tai muutettu erityisesti matkailijoita varten, tarjoamalla turvapaikan rukoukseen, hiljentymiseen tai yksinkertaisesti rauhalliseen taukoon matkalla.

Saksa: Pioneerit

Saksa pidetään tiekirkkokonseptin synnyinmaana. Ensimmäisen tiekirkon uskotaan avatun vuosikymmeniä sitten Baden-Badenissa, tarjoten lepopaikan väsyneille matkailijoille Autobahnilla. Nämä joskus Autobahn-kappelleiksi kutsutut tiekirkot ylpeilevät usein erottuvalla arkkitehtuurilla, luoden visuaalisesti vaikuttavan maamerkin moottoritien varrelle.

Suomen laaja verkosto

Suomi on omaksunut tiekirkkokonseptin huomattavalla innolla. Yli 200 tiekirkon verkosto kattaa koko maan, tarjoamalla turvapaikan matkailijoille erityisesti kesäkuukausina. Vaikka jotkut sulkeutuvat talveksi, muutamat pysyvät avoinna ympäri vuoden, tarjoten lämpimän ja vieraanvaraisen tilan kaikille.

Rajat ylittäen: Tiekirkkokonseptin leviäminen

Vaikka Saksa ja Suomella on parhaiten toimivat verkostot, tiekirkkokonsepti on hiljalleen saavuttamassa suosiota myös muissa Euroopan maissa. Itävalta, Unkari ja Hollanti ovat vain muutamia esimerkkejä maista, joista löydät nämä matkailijaystävälliset jumalanpalveluspaikat.

Onko Yhdysvalloissa tiekirkkoja?

Tällä hetkellä tiekirkkokonsepti ei ole yhtä laajalle levinnyt Yhdysvalloissa. On kuitenkin esimerkkejä kirkkoja, jotka sijaitsevat isojen moottoritien varrella ja tarjoavat samankaltaista vieraanvaraisuutta matkailijoille. Joillakin on erityisiä lepoalueita tai ne avaavat ovensa rukoukseen ja hiljentymiseen. Lisäksi rastipaikoilla on usein kappeleita tai hiljaisia tiloja, jotka on tarkoitettu tien päällä oleville matkailijoille.

Opasteena nykyaikaiselle matkailijalle

Nopean matkustamisen aikakaudella tiekirkot tarjoavat arvokkaan palvelun. Ne tarjoavat väsyneille matkailijoille paikan löytää hetken rauhaa, yhdistää uudelleen uskonsa tai yksinkertaisesti arvostaa kaunista tilaa. Ainutlaatuinen arkkitehtuuri ja vieraanvarainen tunnelma tekevät niistä enemmän kuin vain levähdyspaikkoja; ne ovat kulttuurisia maamerkkejä ja todisteita hengellisen yhteyden pysyvistä voimasta.

Näin löydät Tiekirkkoon!

Suomessa kesäisin yli 260 Tiekirkkoa avaa ovensa vierailijoille. Moniin näistä kirkkoista pääsee helposti seuraamalla valkoisia Tiekirkko-kylttejä tienvarsilla.

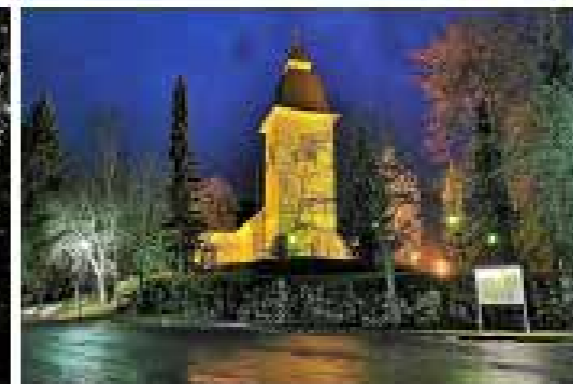
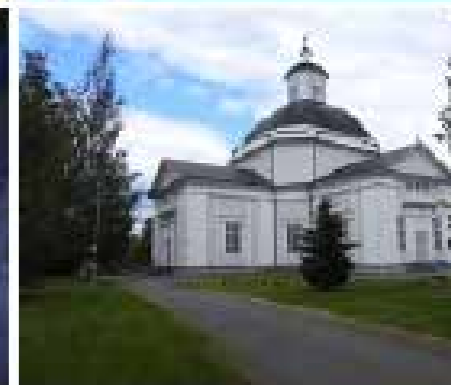
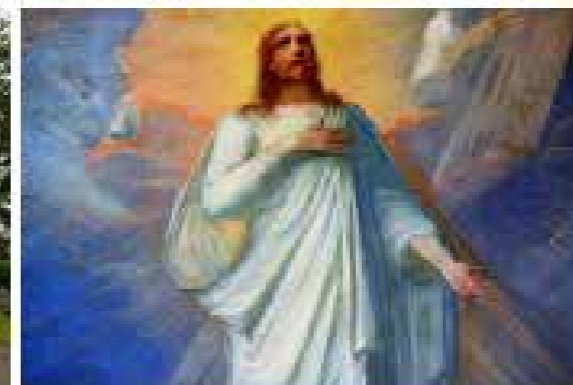
Ennen reissua kannattaa kuitenkin

kurkistaa Tiekirkot.fi -sivustolle, josta löytyvät tarkat tiedot tiekirkkoista. • Voit etsiä Tiekirkkoja käyttämällä karttatahakua ja valitsemalla oman kesämareittisi, jolloin näet, mitkä kirkot osuvat matkan varrelle. • Voit myös selailulla Tiekirkkojen listaa ja etsiä kirkkoja paikkakunnan tai kirkon tyyppin (puu-, betoni- ja kivikirkot) perusteella.

Kirkkojen aukioloajat vaihtelevat, joten tarkista tiedot aina sivustoltamme kirkon omalta sivulta. Useimmat kirkot ovat avoinna 5.6.–20.8. klo 11–16, mutta osa Tiekirkkoista palvelee vierailijoita ympäri vuoden. Kirkkoissa voi olla tarjolla jumalanpalveluksia sekä muita tapahtumia, kuten konsertteja ja meditaatiohetkiä.

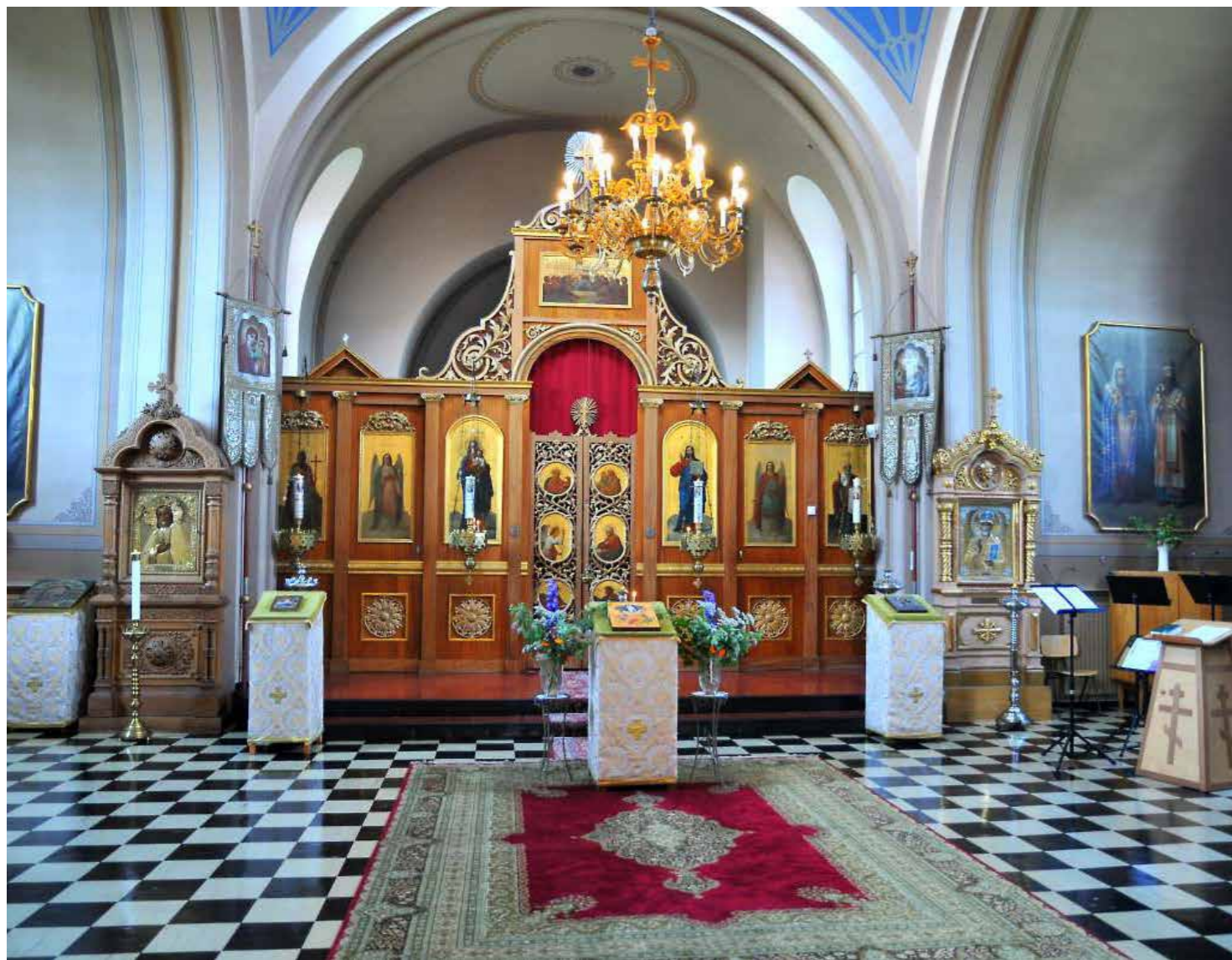
Suomen ensimmäiset Tiekirkot avautuivat 1990-luvun alussa, aluksi muutamassa Pohjois-Suomen kirkossa. Saksasta saatu ajatus avointen ovien kirkkoista on sittemmin levinnyt laajalle. Mukana on sekä evankelis-luterilaisia että ortodoksisia kirkkoja, ja uusia kirkkoja liittyy mukaan joka vuosi.

Lisäksi voit löytää tietoa Tiekirkkoista Facebookista ja Instagramista tililtä @tiekirkot. Seuraa Tiekirkkoja sosiaalisessa mediassa ja ihastele ihmisten kirkkobongausta hashtagilla #tiekirkko.

Lähialueemme tiekirkkoja

TIEKIRKKO

Pyhän Nikolaoksen Kirkko (Vaasa)

Pyhän Nikolaoksen kirkko Vaasassa on upea esimerkki englantilaisesta goottilaisesta arkkitehtuurista, jonka on suunnitellut arkkitehti Carl Axel Setterberg. Kirkko vihittiin käyttöön 9. syyskuuta 1866 (vanhan ajanlaskun mukaan) pyhän Nikolaos Ihmeidentekijän kunniaksi.

Sisustus ja esineistö

Kirkon sisustus ja esineistö ovat pääosin kauppias Lisizinin lahjoituksia sekä Pietarista hankittuja kirkkoesineitä. Ikonostaasi on rakennettu Pietarin taideakatemian professori G. Solnzevin piirustusten mukaan. Kirkkosalissa oleva kattokruunu on Valamon luostarin lahja viimeisten sotiemme jälkeen.

Avoinna

Avoinna: 25.6.-2.8.2024, ma-pe klo 11-16

Jumalanpalvelukset

Ti 6.8.2024 klo 10: Liturgia. Kristuksen kirkastuminen. Tervetuloa jumalanpalvelukseen!

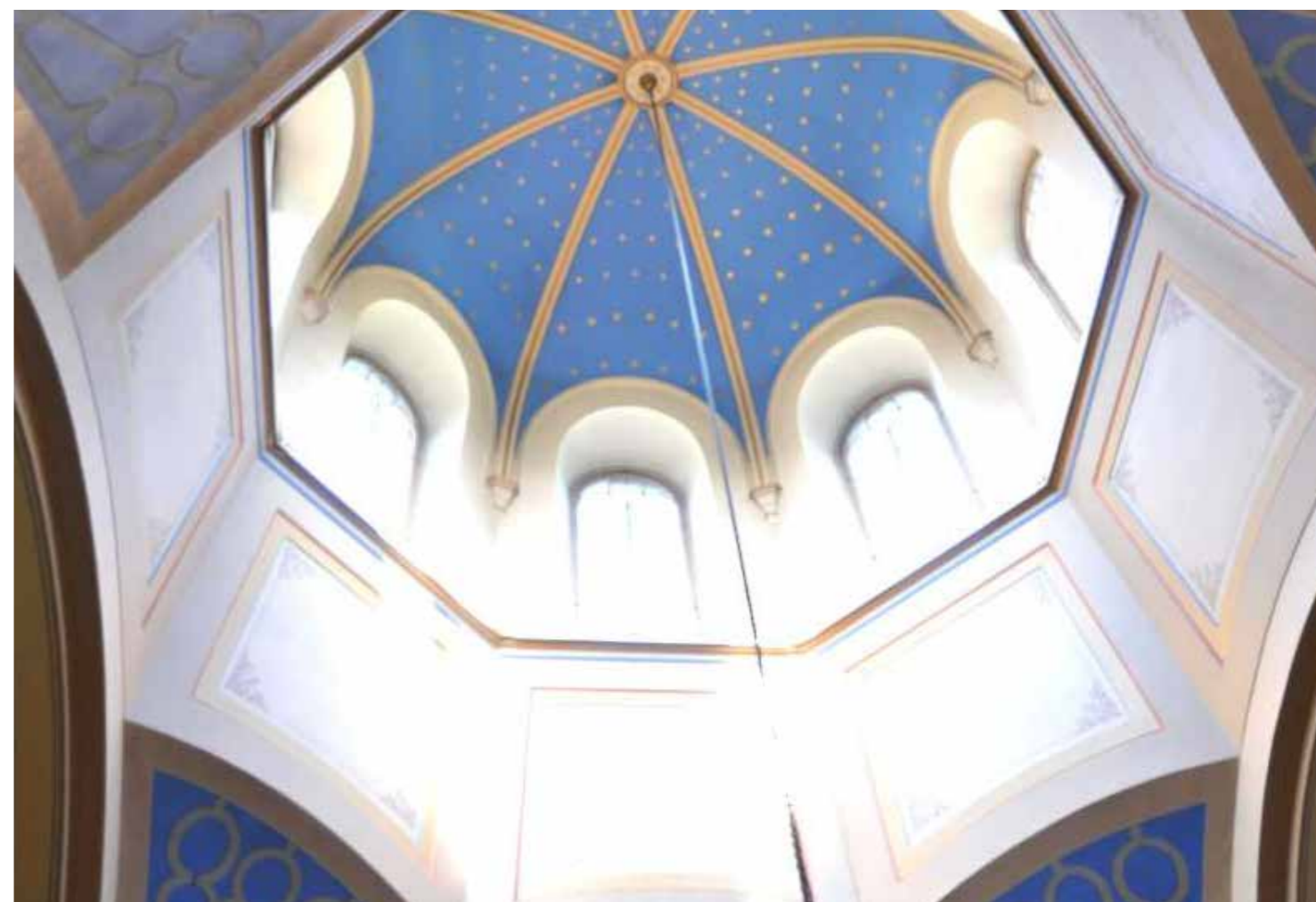
Osoite

Nikolainkuja 1, 65100 Vaasa

Muut tilaisuudet

Ma 29.7.2024: Korsholman musiikkijuhlat: Pappa Bach ja isä Mozart

Tervetuloa tutustumaan Pyhän Nikolaoksen kirkkoon ja nauttimaan sen rauhallisesta ilmapiiristä sekä kauniista arkkitehtuurista!

TIEKIRKKO

Vaasan kirkko

Vaasan kirkko on lääninarkkitehti C. A. Setterbergin suunnittelema uusgoottilainen kirkko, joka valmistui vuonna 1862. Kirkko on yksi Vaasan merkittävimmistä historiallisista rakennuksista ja se edustaa uusgoottilaisen arkkitehtuurin parhaita piirteitä.

Altaritaulut ja taideteokset

Kirkon arvokkain maalaus on Albert Edelfeltin vuonna 1894 maalaama alttaritaulu ”Paimenten kumarrus”. Tämän teoksen vasemmalla puolella on R.W. Ekmanin vuonna 1861 maalaama alttaritaulu ”Pyhän ehtoollisen asettaminen” ja oikealla puolella L. Sparren vuonna 1897 valmistunut taulu ”Kristuksen hautaanlaskeminen”. Nämä taideteokset luovat yhdessä vaikuttavan ja hengellisen ilmapiirin kirkon sisätiloihin.

Urut ja soittimet

Kirkossa on 45-äänikertaiset Marcussén & Sonin pääurut sekä 4,5-äänikertaiset Ryde & Bergin kuoriurut. Lisäksi kirkossa on flyyveli ja sähköpiano, jotka mahdollistavat monipuolisen musiikkitoiminnan.

Äänentoisto ja teknologia

Vaasan kirkossa on laadukas äänentoistojärjestelmä mikserineen, induktiosilmukka sekä av-laitteita. Jumalanpalvelukset radioidaan joka sunnuntai, jotta ne tavoittaisivat laajemman kuulijakunnan. Kirkossa on myös kameravalvontajärjestelmä, joka lisää turvallisuutta.

Aukioloajat ja jumalanpalvelukset

Vaasan kirkko on avoinna 11.6.–9.8.2024 tiistaista perjantaihin klo 9–17.

Jumalanpalvelukset järjestetään sunnuntaisin seuraavasti:

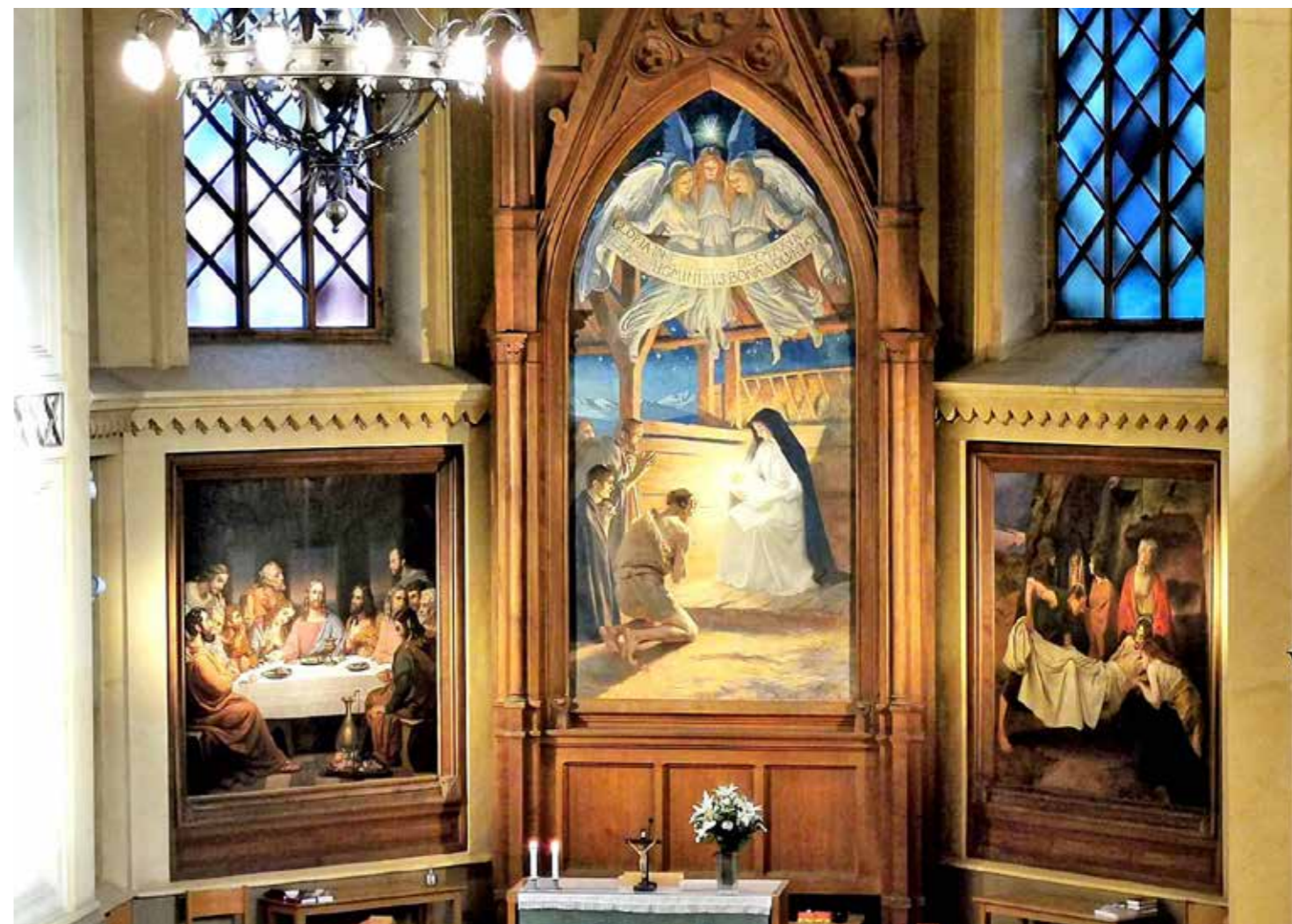
- Suomenkielinen messu klo 10
- Ruotsinkielinen messu klo 13

Muut tilaisuudet

Kirkossa on opas paikalla 11.6.–9.8.2024 tiistaista perjantaihin klo 9–17. Kaksikielinen hartaushetki pidetään torstaisin klo 13. Lisäksi kirkossa järjestetään iltamusiikkisarja ja muita tapahtumia. Lisätietoja tapahtumista löytyy osoitteesta vaasansuomalainenseurakunta.fi/ tapahtumat.

Osoite: Kirkkopuistikko 24, 65100 Vaasa

(Lähde: Vaasan suomalainen seurakunta)

Oravaisten kirkko - Historiallinen helmi

Oravaisten kirkko, rakennettu vuosina 1796-97, seisoo ajattomana muistomerkkinä Suomen rikkaasta kirkkorakennusperinteestä. Kirkon piirustukset perustuvat kuuluisan kirkonrakentajan Jacob Rijf'in Nykarlebystä tekemään ehdotukseen, mikä antaa rakennukselle sen ainutlaatuisen arkkitehtonisen viehätyksen. Kirkko läpikävi laajan kunnostuksen viimeksi vuosina 2002-2004, mikä on auttanut säilyttämään sen historiallisen kauneuden tuleville sukupolville.

Kirkon urut, jotka toimitti B.A. Thulé, ovat olleet keskeisessä roolissa kirkon musiikkielämässä syyskuusta 1879 lähtien. Niitä laajennettiin ja parannettiin viimeksi vuonna 1969 Hans Heinrichin toimesta Maksamaalta, ja nykyään niissä on 21 äänikertaa, mikä tekee niistä vaikuttavan osan kirkon sisätiloista.

Saarnatuoli, jonka rakensi rakennusmestari Natanael Rönnblad Pörtöstä vuonna 1816, sekä alttaritaulu vuodelta 1820, jonka maalasi Johan Erik Lind Kokkolasta, lisäävät molemmat kirkon esteettistä ja hengellistä ilmapiiriä. Kaksiosainen alttaritaulu, joka esittää "Ehtoollisen asettaminen" ja "Ristiinnaulitseminen", antaa vahvan taustan seurakunnan tärkeimmälle juhlahetkelle, ehtoolliselle.

Kirkko on avoinna vierailijoille 3. heinäkuuta - 21. heinäkuuta 2023, maanantaista perjantaihin klo 12-16. Ajantasaiset jumalanpalvelusajat, jotka pidetään klo 10, 12 tai 18, löytyvät seurakunnan verkkosivuilta. Kirkon osoite on Kimontie 19, 66800 Oravainen.

Jumalanpalvelusten lisäksi kirkossa järjestetään myös muita tapahtumia. Vöyrin seurakunnan iltamusiikki pidetään keski- tai viikkoisin klo 19 ajalla 31. toukokuuta - 16. elokuuta. Lisätietoja näistä tapahtumista löytyy seurakunnan verkkosivuilta.

Oravaisten kirkko, Jakob Rijf'in suunnittelema puukirkko, jatkaa olemistaan keskeisenä paikkana hartaushetkille ja yhteisöllisyydelle Vöyrin seurakunnassa. Vierailijat ovat aina tervetulleita kokemaan sen rikkaan historian ja osallisuuden kirkon elämään.

TIEKIRKKO

Pyhän Ristin kirkko (Hattulan vanha kirkko)

Tämä historiallinen kirkko on seisonut Vanajaveden rannalla 1400-luvun lopulta lähtien ja toivottaa tervetulleeksi vierailijat, jotka haluavat uppoutua sen keskiaikaiseen historiaan, ihaila 1510-luvun eolisia seinämaalauksia tai vain etsiä rauhaa.

Kirkko on ollut tärkeä kansainvälinen pyhiinvaelluskohde keskialjalta lähtien. Todennäköisesti paikalla oli jo 1400-luvun alussa puukirkko ja ehkä useita sukupolvia puukirkkoja ennen nykyisen tiilikirkon rakentamista. Vaikka Hattula ei ole suoraan Hämeen Härkätien varrella, joka on yksi vanhoista kauppateiteistä, pääsi kirkkoon sen itäistä reittiä pitkin.

Useat kirkon ominaisuudet tekevät siitä ainutlaatuisen. Yksi niistä on keskialjalta epätavallinen rakennusmateriaali, tiili, joka yhdistää kirkon Hämeen linnan. Hämeen linnan tiilirakentaminen alkoi luultavasti 1300-luvulla ja jatkui 1500-luvulle asti. Yksi Hämeen linnan tiilikohteista oli Herniaisissa, lähellä Pyhän Ristin kirkkoa.

Aukioloajat ja opastetut kierrokset

Pyhän Ristin kirkko on avoinna päivittäin 11.5.-18.8.2024 klo 11-17. Kirkko on suljettu juhannusviikonloppuna (21.-22.6.2024) ja kirkkoseremonioiden aikana. Sisäänpääsy on ilmainen.

Suomenkielisiä opastettuja kierroksia järjestetään päivittäin klo klo 11.00, 12.30, 14.00 ja 15.30. Opastetun kierroksen hinta on 4 €/aikuinen ja jokaiselle kierrokselle mahtuu 30 henkilöä. Ennakkovaraus ei ole mahdollista, eivätkä retket ole saatavilla ryhmille. Tarkista kirkkoseremonioiden nykyiset ajat seurakunnan verkkosivuilta, sillä opastettuja kierroksia ei järjestetä näinä aikoina.

Kirkon jumalanpalvelukset

Messu/jumalanpalvelus pidetään kirkossa joka sunnuntai 30.6.-25.8.2024 klo. 10:00. Tästä johtuen ensimmäinen opastettu kierros järjestetään näinä päivinä klo klo 12.30

TIEKIRKKO

Historiallinen Laihian kirkko: Varhaisen uusklassismin helmi

Laihian kirkko, arkkitehtoninen aarre Laihian kunnassa Vaasasta itään päin, on merkittävä esimerkki varhaisesta uusklassismista Suomessa. Vuosina 1803-1805 suunniteltu ja rakennettu kirkko heijastaa vaasalaisen raatimiehen Herman Höckertin näkemystä ja Tukholman yli-intendentin viraston vuonna 1797 hyväksymiä piirustuksia.

Arkkitehtoniset kohokohdat

Kirkon pohjapiirros muodostaa tasavartisen ristin, mikä on uusklassisen arkkitehtuurin klassinen piirre. Ristin länsivarresta nousee korkea, suorakulmainen torni. Yksi Laihian kirkon ainutlaatuisista piirteistä on pieni kattoratsastaja, joka kohoaa ristin keskeltä. Erityisesti kirkon torni on yksi noin kahdestakymmenestä Suomessa, jossa tornia koristaa kukko.

Kirkon seinät ovat paljaat, paljastaen kauniisti veistetyt hirret, jotka lisäävät rustiikkista viehätystä sen sisätiloihin. Kirkossa on aumakatto ja pyöristetty puuholvi. Kirkossa on istumapaikkoja 1200 hengelle, mikä tekee siitä merkittävän kokoontumispaikan yhteisölle.

Esteettömyys

Laihian kirkko on sitoutunut esteettömyyteen. Etelähaarassa sijaitseva hissi takaa helpon sisäänkäynnin kaikille vierailijoille tilaisuuksien aikana. Kirkossa on induktiosilmukka, joka auttaa kuulokojeen käyttäjiä kuulemaan paremmin.

Pyörätuolilla liikkuville parhain paikka on keskikäytävällä, josta on hyvä näkyvyys ja akustiikka. Lisäksi keskikäytävällä on tuoleja, joita voi hyödyntää esimerkiksi rollaattorin kanssa liikkuvat. Vaikka pääsisääntäytymisen yhteydessä olevat WC-tilat eivät ole inva-essoja, esteettömät WC-tilat löytyvät seurakuntatalosta.

Vierailutiedot

Laihian kirkko toivottaa vierailijat tervetulleiksi kesäkaudella 10. kesäkuuta - 2. elokuuta 2024, maanantaista perjantaihin klo 12-16.

Säännölliset jumalanpalvelukset pidetään joka sunnuntai klo 10, tarjoten mahdollisuuden kokea tämän arvokkaan puukirkon hengellisen ja historiallisen tunnelman.

Yhteystiedot ja sijainti

Varaukset ja lisätiedot saa seurakuntatoimistosta numerosta 06-477 7700. Kirkko sijaitsee osoitteessa Laihiantie 29, 66400 Laihia. Lisää tietoa kirkosta ja seurakunnan toiminnasta löytyy seurakunnan verkkosivuilta.

KIRKKO

Näkymiä Kallion kirkon tornista

Kallion kirkko, joka sijaitsee Helsingin Kallion kaupunginosassa, on vaikuttava harmaagraniittinen kirkkorakennus. Se toimii Kallion seurakunnan pääkirkkona (toinen seurakunnan kirkoista on Alppilan kirkko). Kirkon on suunnitellut arkkitehti Lars Sonck, ja se edustaa kansallisromanttista tyyliä, jossa on yhdistetty vaikutteita kansainvälisestä jugend-tyylistä. Tälle tyyliille ovat ominaisia perinteisten suomalaisten materiaalien käyttö, jyrkät muotokieli sekä luonnosta inspiroidut aiheet ja värit.

Tänä kesänä yleisöllä on ainutlaatuinen mahdollisuus vierailulla 65 metriä korkeassa Kallion kirkon tornissa, josta avautuvat upeat näkymät yli koko Helsingin. Kirkkaana päivänä tornista saattaa nähdä aina Viroon asti, vaikkakaan emme tänään vierailumme aikana voineet todistaa tätä.

Vierailut Kallion kirkon torniin ovat mahdollisia keskiviikosta perjantaihin varausjärjestelmän kautta ja lauantaisin jonottamalla klo 11-17 välisenä aikana. Kierroksen hinta on 10 euroa. Tornierrokselle osallistuminen edellyttää 18 vuoden ikää, eikä kävijän tulisi hengästyä helposti portaita kiivetessään.

Tämä ainutlaatuinen kokemus tarjoaa niin paikallisille kuin turisteillekin tilaisuuden nähdä Helsinki uudesta perspektiivistä ja nauttia kaupungin kauneudesta korkeuksista käsin.

Salaperäiset sammaljätit valtaavat Lasipalatsin aukion

Vihreä sammaljätti varustettuna suksilla ja sauvoilla on kulkenut Amos Rexin kumpujen keskelle, kenties valmiina kartoittamaan tuntemattomia alueita. Vael-tajan mielestä yksi tapa oppia tuntemaan maailmaa on matkustaminen, toinen on aistien avulla – erityisesti kosketuksen kautta. Ehkä siksi jätti kertoo omasta tehtävästään koskettamalla avointa kämmentä toisen käden kahdella sormella. Viittoma toteutuu liikuttamalla sormia kämmenen yli, mikä tarkoittaa viittomakielellä kävellä tai vaeltaa.

Vaeltaja on yksi neljästä jättiläismäisestä vihreästä hahmosta, jotka ovat tilapäisesti juurtuneet Lasipalatsin aukiolle ja Bio Rexin terassille. Kim Simonssonin (s. 1974) Sammaljätit ovat noin neljän metrin korkuisia hahmoja, jotka kommunikoivat keskenään viittomakielellä. Teokset on hankittu osaksi Konstsamfundetin kokoelmaa, joka on yksi laajimmista yksityisistä taidekokoelmista Suomessa.

Sammaljättien pitkä matka kotiin kulkee Helsingin keskustan kautta

Vaeltaja, Keräilijä, Ystävyys ja Valontuoja ovat matkalla takaisin metsään. He pitävät taukoa Lasipalatsin aukiolla Amos Rexin kummuilla kesän yli, jonka jälkeen he jatkavat pikkuhiljaa kohti Amos Andersonin Kemiönsaarella sijaitsevaa kesäpaikkaa, Söderlångvikin kartanoa. Sinne Sammaljätit jäävät pysyvästi ja sulautuvat vähitellen osaksi metsän ekosysteemiä.

“Minulla oli visio suuresta metsään sammaloituneesta hahmosta. Tämän ystävällisen jätin kuka tawhansa voisi kohdata sattumalta metsässä kulkessaan. Tämä unelma toteutuu nyt, kun neljä jättiä muuttaa Söderlångvikin metsään”, sanoo Simonsson.

Sammaljätit löytyvät Söderlångvikin metsästä kevästä 2025 alkaen.

Simonsson kuvailee jättejään utooppiseksi sammallapsiksi. Hän on antanut jokaiselle ryhmän jäsenelle oman tärkeän tehtävän, ja jokainen tehtävä on yhtä tärkeä. Yksi kantaa työkaluja, kun taas toinen kantaa suksia selässään. On syytä kiinnittää huomiota myös Sammaljättien käsiin, jotka ovat merkittävässä roolissa; jätit kommunikoivat toistensa ja ympäristönsä kanssa viittomakielellä.

Kuvanveistäjä Kim Simonsson asuu ja työskentelee Fiskarsin taiteilijakylässä Länsi-Uudellamaalla. Hän on työskennellyt keraamisten sammalhahmojen parissa lähes kymmenen vuoden ajan – sammaljätit ovat hänen tähän asti suurimmat teoksensa. Hänet tunnetaan ennakkoluulottomasta tarinankerronnasta ja materiaalien vahvasta tuntemuksesta.

Sammaljätit ovat esillä Lasipalatsin aukiolla 29.4.–20.10.2024. Näyttelyn on kuratoinut Kai Kartio.

Viittomakieli on kaikille

Viittomakielet ovat visuaalisia kieliä, joita käyttävät sekä kuurot, heikkokuuloiset että kuulevat. Ne koostuvat eri viittomista, joissa yhdistyvät käsien, vartalon ja suun liikkeet sekä kasvon ilmeet. Suomessa on käytössä kaksi eri viittomakieltä: suomenruotsalainen sekä suomalainen viittomakieli, jota Kim Simonssonin Sammaljätit puhuvat.

Kevään muut näyttelyt

Keväällä Amos Rexissä nähdään myös kokoelmanäyttely Musta tuntuu, toistaiseksi sekä samaan aikaan avautuva Josefina Nelimarkan näyttely The Cloud of Un/knowning. Näyttelyt ovat avoinna 27.3.–8.9.2024.

(Amos-Rex)

Kokoelmapäällillö Auli Jämsänen näyttää yksi näyttelyn kiehtovaa esinettä, »Kuninkaantuoli«

Aarteita meiltä ja merten takaa: Uudistettu kokoelmanäyttely avautui Pohjanmaan museossa 8. kesäkuuta

Aarteita meiltä ja merten takaa: Uudistettu kokoelmanäyttely avautuu Pohjanmaan museossa 8. kesäkuuta Pohjanmaan museossa Vaasassa avautuu 8. kesäkuuta uudistettu Aarteita meiltä ja merten takaa -kokoelmanäyttely. Näyttely esittelee vaasalaisen pariskunnan, Karl ja Elin Hedmanin, keräämän monipuolisen kokoelman, joka kattaa Pohjanmaan paikallisen kulttuuriperinnön sekä ulkomaisia ja kotimaisia taidearteita, hopeaa ja keramiikkaa myöten.

Karl Hedman oli varakas liikemies ja taiteenkerääjä, joka keräsi kokoel-

maansa esineitä paitsi Pohjanmaalta myös ympäri maailmaa. Näyttelyssä on esillä muun muassa Kiinassa valmistettua posliinia, huonekaluja, kelloja ja soittimia Ruotsista sekä paikallisten käsityöläisten valmistamia esineitä, kuten Märten Hammarströmin tinatuoppeja ja Benvikin keramiikkatehtaan kannuja ja paperipainoja.

Näyttely tarjoaa ainutlaatuisen katsauksen 1700–1800-lukujen rannikko-seudun vaurauteen ja siihen, kuinka merenkulun ansiosta Pohjanmaan alueelle saapui arvokkaita esineitä eri puolilta maailmaa. Näyttelyssä on ennallistettu myös muutamia alkuperäisiä esineryhmiä, joiden avulla kävijät voivat saada tuntumaa siihen, kuinka keräilijä itse suunnitteli

esillepanon kronologiasta vapaana, esteettiset näkökulmat huomioiden.

Kokoelmapäällikkö Auli Jämsänen Vaasan museoista kertoo: »Näyttelyyn on ennallistettu myös muutamia muita alkuperäisiä esineryhmiä. Niiden avulla kävijä voi saada tuntumaa siihen, kuinka keräilijä itse suunnitteli esillepanon kronologiasta vapaana, esteettiset näkökulmat huomioiden.«

Aarteita meiltä ja merten takaa -näyttely on avoinna Pohjanmaan museossa 8. kesäkuuta 2024 alkaen. Näyttely on ehdottomasti näkemisen arvoinen kaikille, jotka ovat kiinnostuneita Pohjanmaan historiasta, kulttuurista ja taiteesta.

Parantavatko naislääkärit potilaita paremmin?

Annals of Internal Medicine -lehdessä julkaistu uraauurtava tutkimus on tuonut esille mielenkiintoisen ilmiön terveydenhuollossa: potilaat, joita hoitavat naislääkärit, saavat usein parempia hoitotuloksia kuin mieslääkärien hoitamat potilaat. Tämä löytö on merkittävä, sillä se korostaa, kuinka sukupuoli voi vaikuttaa lääketieteelliseen hoitoon ja potilaiden terveyteen.

Tutkimuksen yleiskatsaus

Tutkimuksen suoritti arvostettujen tutkijoiden tiimi, johon kuuluivat Atsushi Miyawaki, MD, PhD, Anupam B. Jena, MD, PhD, Lisa S. Rotenstein, MD, MBA, MSc ja Yusuke Tsugawa, MD, MPH, PhD. He analysoivat Medicare-rekisteristä vuosien 2016–2019 tietoja. Tämä laajamittainen retrospektiivinen havainnointitutkimus sisälsi 20% satunnaisotoksen maksullisista edunsaajista, jotka olivat sairaalahoidossa erilaisten lääketieteellisten tilojen vuoksi. Tutkimuksessa keskityttiin tuloksiin, kuten 30 päivän kuolleisuus ja uudelleensairaalahoitojen määrät.

Pääasialliset tulokset

Tutkimuksessa tarkasteltiin 458 108 nais- ja 318 819 miespotilasta, joista 31,1% naisista ja 30,6% miehistä oli naislääkärien hoidossa. Tulokset osoittivat, että sekä nais- että miespotilailla kuolleisuus oli alhaisempi, kun heitä hoiti naislääkäri. Hyöty oli kuitenkin huomattavasti suurempi naispotilailla.

Naispotilaat: Naispotilaiden kuolleisuus naislääkärien hoidossa oli

8,15% verrattuna 8,38% mieslääkärien hoidossa. Tämä vastaa keskimääräistä marginaalivaikutusta (AME) -0,24 prosenttiyksikköä, mikä on tilastollisesti merkitsevä. Miespotilaat: Miespotilaiden kuolleisuus oli 10,15% naislääkärien hoidossa verrattuna 10,23% mieslääkärien hoidossa, keskimääräisellä marginaalivaikutuksella -0,08 prosenttiyksikköä. Vaikka tämä viittaa pieneen parannukseen, se ei ole tilastollisesti merkitsevä. Uudelleensairaalahoitojen määrät noudattivat samanlaista kaavaa, mikä vahvistaa entisestään naislääkärien hoidon mahdollisia etuja.

Tulosten merkitys

Nämä tulokset herättävät kiinnostuksen siihen, miksi naislääkärit voivat saavuttaa parempia potilastuloksia. Mahdollisia tekijöitä voivat olla erot kommunikaatiotyyleissä, kliinisten ohjeiden noudattamisessa tai jopa potilaskeskeisemmässä hoitotavassa, jota naislääkärit saattavat käyttää.

Kommunikaatio ja empatia: Tutkimukset ovat osoittaneet, että naislääkärit viettävät usein enemmän aikaa kuunnellen potilaitaan ja ovat empaattisempia. Tämä voi johtaa parempaan ymmärrykseen potilaiden tarpeista ja yksilöllisempiin hoitoihin.

Ohjeiden noudattaminen: Naislääkärit noudattavat usein tarkemmin kliinisiä ohjeita, mikä voi parantaa potilastuloksia varmistamalla, että parhaat käytännöt otetaan jatkuvasti käyttöön.

Potilaskeskeinen hoito: Naislääkärit voivat olla taipuvaisempia osallistumaan yhteiseen päätöksentekoon potilaidensa kanssa, mikä edistää

yhteistyöympäristöä, joka voi johtaa parempiin terveyden tuloksiin.

Laajemmat vaikutukset

Näiden havaintojen vaikutukset ovat laaja-alaisia. Terveydenhuoltolaitoksille tämä tutkimus viittaa siihen, että monimuotoisen työvoiman edistäminen ja naislääkärien tukeminen voi vaikuttaa myönteisesti potilashuoltoon. Se korostaa myös sukupuolidynamiikan huomioon ottamisen tärkeyttä lääketieteellisessä koulutuksessa ja ammatillisessa kehityksessä.

Rajoitukset

On tärkeää huomata, että tutkimuksen havainnot eivät välttämättä ole yleistettävissä nuorempiin väestöihin, koska tiedot kerättiin Medicare-edunsaajilta, jotka ovat yleensä iäkkäämpiä. Lisätutkimuksia tarvitaan, jotta voidaan määrittää, koskevatko nämä trendit eri ikäryhmiä ja hoitoympäristöjä.

Johtopäätös

Tutkimus tekee selväksi johtopäätöksen: potilaat, erityisesti naiset, kokevat alhaisemman kuolleisuuden ja uudelleensairaalahoitojen määrän, kun heitä hoitavat naislääkärit. Vaikka näiden parantuneiden tulosten tarkat syyt vaativat lisätutkimuksia, tämä tutkimus korostaa naislääkärien kriittistä roolia potilashoidon parantamisessa. Terveydenhuoltoalan kehittyessä näiden oivallusten tulisi inspiroida pyrkimyksiä tukea ja vahvistaa naislääkäreitä, mikä lopulta hyödyttää potilaita kautta maan.

TOVE JANSSON

Moomin Charactersin tuottama dokumentti ”Tove Jansson ja kymmenen neitsyttä” saa ensi-illan oopperaviikolla Teuvalla

TOVE TEUVALLA -oopperan yhteydessä mielenkiintoista oheisohjelmaa Korsholman Musiikkijuhlien tuottama uusi ooppera Tove Teuvalla saa oheistapahtumien kautta yhteyteensä monipuolisen katsauksen Tove Janssoniin ja Teuvan kirkon rakentamiseen. Tove Janssonin uniikki suurtyö, alttarimaalaus Teuvalla antaa uutta näkökulmaa rakastettuun taiteilijaan ja pieneneen maaseutupitäjään.

Moomin Characters ja Tove Janssonin perikunta on tuottanut Tove Janssonin Teuvalla viettämästä ajasta kertovan dokumentin ”Tove Jansson ja kymmenen neitsyttä”. Jansson maalasi Teuvan kirkon alttaritaulun kesken vimmaisista luomiskauttaan 1950-luvun alussa, ja se oli hänen uransa ainoa sakraalimaalaus. Työ sijoittuu aikakauteen, jolloin Jansson maalasi kymmeniä murallimaalauksia ympäri Suomen, kirjoitti ja kuvitti muumitarinoita ja työskenteli teatterin parissa, monien muiden töiden ohella.

Teuvan kirkon suunnittelusta ja taiteesta kertova Elsin ja Toven matkassa -kiertonäyttely avataan kulttuuritalo Orrellassa 2.7. ja on esillä 11.8. asti. Näyttely esittelee monipuolisesti Teuvan kirkkoa, sen arkkitehtuuria ja taidetta, joista ovat vastanneet Elsi Borgin ja Tove Janssonin rinnalla myös muut merkittävät naissuunnittelijat.

Tove Jansson ja kymmenen neitsyttä – dokumentti Tove Janssonin ainoasta alttarimaalauksesta ”Tove Jansson

ja kymmenen neitsyttä” -dokumenttielokuva käsittelee Teuvan vanhan kirkon dramaattisen palon, uuden kirkon rakentamisen ja alttaritaulun maalamisen lisäksi Tove Janssonin Teuvalla viettämää aikaa. Elokuvasa kuullaan aikalaisten muistoja Janssonista ja syvennyttään taiteilijan ajatuksiin eri maalaustekniikoista työkirjan merkintöjen ja kirjeiden

kautta. Samalla piirtyy kuva 1940- ja 1950-lukujen Suomen ilmapiiristä ja julkisen taiteen asemasta raunioista nousevan valtion jälleenrakentamisessa. ”Ne olivat pahimmat työolot, joita olen koskaan kokenut, mutta oli hauskaa tehdä jotain vakavaa”, totesi Tove itse työskentelystään keskellä kirkon rakennustyömaata Teuvalla.

Runsaalla arkistomateriaalilla höystetty dokumentti on lähes tunnin mittainen. Kuvien ja Janssonin kirjoittamien kirjeiden lisäksi dokumentissa on paljon haastattelumateriaalia.

Näyttelijä Alma Pöysti antaa dokumentissa Tove Janssonille äänen. Pöysti oli vastikään Golden Globe -ehdokkaana ja teki myös vuonna 2020 julkaistun Tove-elokuvan pääroolin.

Dokumentin kertojana on hänen veljensä, näyttelijä Oskar Pöysti.

”Halusimme kertoa, miten valtavan paljon työtä tällaisen seinämaalauksen tekemisen takana on. Janssonin työkirjamerkintöjen ja kirjeiden kautta pääsemme kurkistamaan luomistyön kulisoihin. Niiden visualisoimiseen olemme

saaneet apua nykyaikataiteilijoilta, jotka ovat rekonstruoineet prosessia vaihe vaiheelta”, kertoo dokumentin ohjaaja Kira Schroeder.

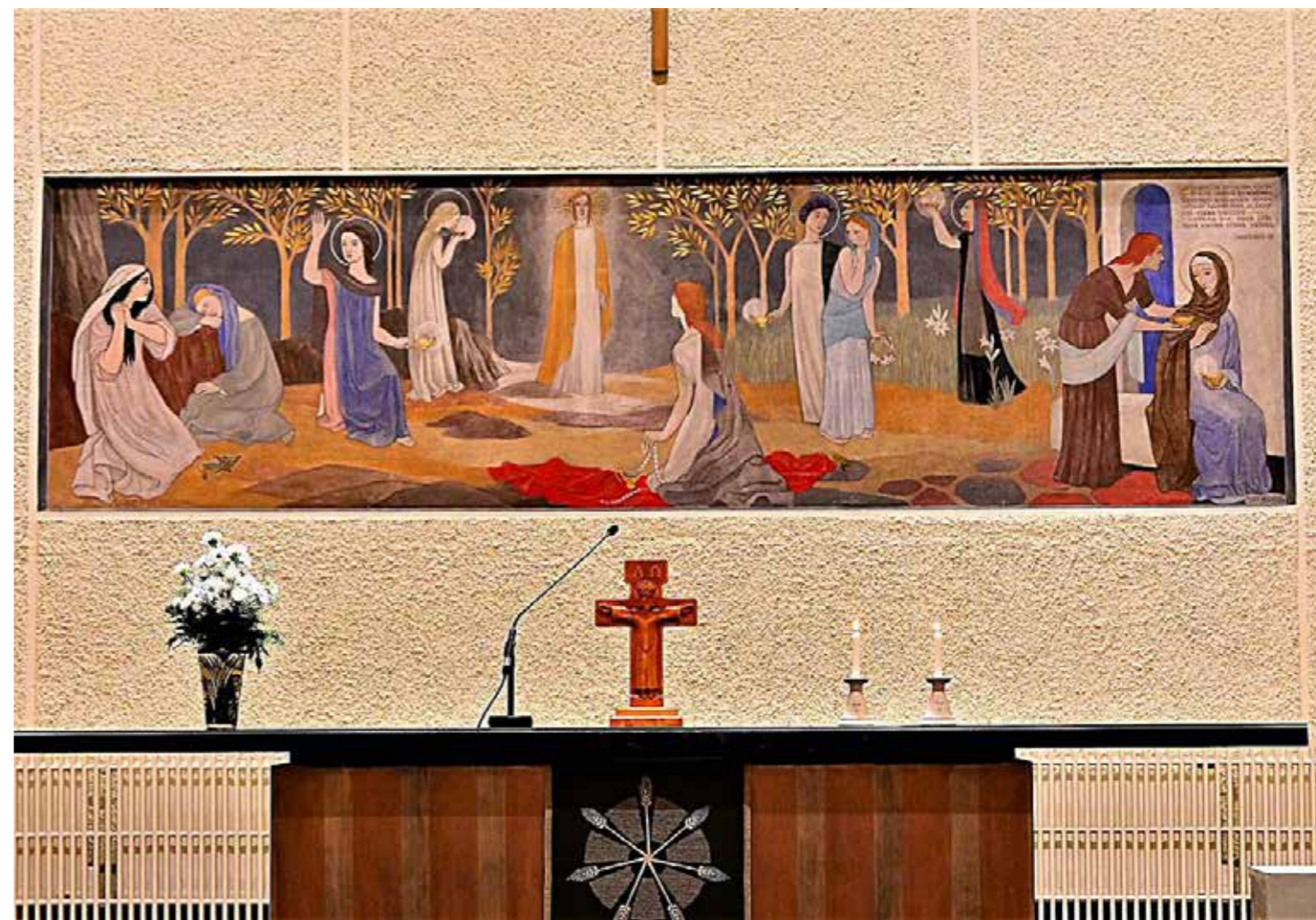
”Olemme myös halunneet asettaa alttaritaulun laajempaan viitekehykseen – se on samalla kertomus Tove Janssonin uran hieman unohdetusta puolesta ja julkisen taiteen merkityksestä Suomen sodanjälkeisessä jälleenrakentamisessa.”

Dokumentin tuotannosta vastaavat Moomin Characters ja Tove Janssonin perikunta, ja sen työryhmään kuuluvat Kira Schroeder, Milla Kallijärvi ja Linus Lindholm. Dokumenttielokuva saa ensi-iltansa Teuvalla lauantaina 3.8.

Dokumenttia esitetään Teuvan yhtenäiskoulun auditoriossa, Porvarintie 49, ennen ja jälkeen oopperanäytösten, ja liput ovat myynnissä Netticketin kautta: <https://www.netticket.fi/korsholm-music-festival>. Pääsylipun hinta on 10 €.

Näytöksistä Teuvalla vastaa Teuvalaisen Kulttuurin Tuki yhteistyössä Korsholman Musiikkijuhlien kanssa, ja oopperan kanssa ajoitettuja näytöksiä on yhteensä 11: la 3.8. klo 16.15, su 4.8. klo 13.15 ja klo 18.00, to 8.8. klo 16.00 ja klo 17.15, pe 9.8. klo 16.00 ja 17.15, la 10.8. klo 13.15 ja 18.00, su 11.8. klo 13.15 ja 18.00.

Hankkeesta vastaa Teuvalaisen Kulttuurin Tuki yhteistyökumppaneinaan Seinäjoen museot, Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti ja Teuvan seurakunta.

Uusi Kaisantunneli avattiin pyöräilijöille ja jalankulkijoille Helsingissä

Helsingin ydinkeskustan uusi Kaisantunneli avasi ovensa pyöräilijöille ja jalankulkijoille sunnuntaina 4. toukokuuta 2024 sopivasti kansallisen pyöräilyviikon alkaessa. Noin 220 metrin mittainen tunneli kulkee Helsingin rautatieaseman ratapihan alla ja yhdistää Kaisaniemen puiston ja Oodin ja Kansalaistorille. Ennen vanhaan pyöräilymatka näiden pisteiden välillä rautatieaseman eteläpuolitse oli 600 metriä. Ja useassa liikennevalossa piti odottaa.

Tunneli on suunniteltu erityisesti pyöräilijöiden tarpeita silmällä pitäen mutta kyllä sen läpi on mukana

kävelläkin. Siellä on oma pyöräilykaista, pyörähiisi ja noin tuhannen pyörän pysäköintitila nimeltä Pyörätalli. Tämä ei ole kuitenkaan vielä auki. Pyöräkorjaamokin löytyy jatkossa Pyörätallista.

Jalankulkijoille tunneli tarjoaa esteettömän ja helpon kulkuyhteyden Kaisaniemen puistoon ja Oodiin. Tunnelin Oodin puoleiseen päähän on rakennettu portaat, joita pitkin pääsee junalaitureille. Myös Kaisaniemen puiston puolelle on rakennettu 40 pyörän runkolukituslaitetta.

Kaisantunnelin rakentaminen on

kestänyt kolme vuotta ja sen kustannukset ovat nousseet alkuperäisestä 25 miljoonasta eurosta 32 miljoonaan euroon. Urakka on kuitenkin sujunut suunnitelmien mukaan ja liikenteessä ei ole ollut häiriöitä.

Uusi Kaisantunneli on merkittävä parannus Helsingin ydinkeskustan liikennejärjestelmään ja se tulee varmasti helpottamaan pyöräilijöiden ja jalankulkijoiden liikkumista.

Kartta: © OpenStreetMap-kartoittajat

ELÄMÄNKERTAKIRJASTO

Jane Trygg-Kaipiainen - Monipuolinen vaikuttaja ja luova tahtonainen

NAISTEN ÄÄNI

Suomi
Finland
100

Kuuntele

Jane Trygg-Kaipiaisen elämää ohjaa voimakas vaikuttamisen tahto ja epäkohtien korjaaminen.

Lapsuus

Jane on syntynyt Sakari Topeliuksen päivänä Heidekenillä, eli hän on aito turkulainen. Hänen syntymäkotinsa oli Raunistulassa. Isä oli monen sukupolven turkulainen. Äiti oli

Jane trygg-Kaipiaoinen

Naisten Ääni -hanke: Tuhannen naisen tarinat elämänekertakirjastoon

Ainakin 50 Vaasaan liittyvä tarina! Ja äsken on tullut kaksi lisää!

Suomalaisen yhteiskunnan ja kulttuurin historia on pitkälti rakentunut ihmisten teois-ta ja vaikutuksesta, mutta naisten osuus tässä tarinassa on jäänyt usein vähälle huo-miolle. Naisten tekemiset, vaikutukset ja elämäkokemukset ovat olleet ällistytävän niukasti kirjattuja yhteiseen muistiin. Tämän muuttamiseksi on syntynyt Naisten Ääni -hanke, jonka tavoitteena on tuoda naisten tarinat ja vaikutusvalta osaksi suomalaista historiakerromusta.

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhluvuonna 2017 lanseerattu Naisten Ääni -verkkojulkaisu on osa Suomalaisen Naisliiton aloittamaa pyrkimystä tuottaa laajamittaisia aineistoa suomalaisten naisten elämästä ja vaikutuksesta yhteiskuntaan. Hankkeen keskiössä on halu tuottaa ja levittää tietoa siitä, mitä naiset ovat tehneet,

miten he ovat vaikuttaneet yhteiskunnan kehitykseen, miten he ovat eläneet ja miten he ovat selviytyneet elämän haasteista.

Keväällä 2024 julkaistiin tuhannes elämänekerta, ja niitä on sen jälkeen tullut runsaasti lisää. Ainakin viidessäkymmenessä tarinassa kerrotaan vaasalaisista naisista tai naisista joiden elämä liittyy kaupunkiimme.

Mainittakoon muutama tunnettu vaasalainen joiden elämäkerta löytyy Naisten Ääni-kirjastossa: Irma Rewell, Ritva Hyöky, Eeva Kauppi, Alexandra Frosterus-Sältin, Rosi-na Heikel,

Verkkojulkaisuun toivotaan monipuolista osallistumista, ja mukaan ovat tervetulleita niin valtakunnalliset, paikalliset kuin sukujenkin naiset. Tavoitteena on nostaa esiin erilaisia tarinoita ja kokemuksia: arjen sankarittaria, järjestötyössä ahertaneita, näkyviä ja näkymättömiä, äänekkäitä ja hiljaisia. Haluamme koota aineiston, joka kuvastaa suomalaisten naisten monipuolista panosta yhteiskuntaan ja kulttuuriin.

Naisten Ääni -verkkojulkaisuun voi kirjoittaa uusia elämäkerta-artikkeleita tai kopioi-da jo aiemmin julkaistuja artikkeleita naisjärjestöjen lehdissä, kunhan alkuperäiseltä julkaisijalta on lupa uudelleenjulkaisuun. Lisäksi haastamme järjestöt ja yksittäiset kansalaiset mukaan keräämään ja dokumentoimaan naisten tarinoita omilla paikka-kunnillaan. Tavoitteena on tehdä Naisten Ääni -hankkeesta naisten voimannäyttö ja samalla luoda ainutlaatuinen aineistokokonaisuus suomalaisten naisten elämästä.

Tule mukaan -sivulle on koottu lisää ajatuksia ja ideoita siitä, miten jokainen meistä voi osallistua Naisten Ääni -hankkeeseen ja tehdä suomalaisten naisten tarinoista näkyvämpiä ja merkityksellisempiä. Liity joukkoomme ja auta meitä kertomaan suomalaisten naisten unohtumattomia tarinoita! Naisten Ääni-kirjasto on verkossa pysyvästi ja tulee palvemaan myös tutkijoi-ta tulevina vuosikymmeninä – tai vuosisatoja!

Alexandra Theodora Frosterus-Sältin, unohdettu vaasalainen taiteilija

NAISTEN ÄÄNI

Suomi
Finland
100

Kuuntele

Kuka on Suomen tunnetuin ja samalla unohdettuin naispuolinen taiteilija? Kenen teoksia miljoonat suomalaiset ovat ihastelleet yli sadan vuoden ajan? Kuka vaasalainen taiteilija on ollut unohdettu kymmenien vuosien ajan ilman, että Vaasassa olisi ainotakaan muistomerkkiä tai patsasta hänelle, puhumattakaan siitä, ettei kaupungissa ole yhtään hänen mukaansa nimettyä katuakaan? Kuka on taiteilija, jonka terveyttä edistäviä piirustuksia koululaisemme ovat katselleet 120 vuoden ajan? Kuka naispuolinen taiteilija on inspiroinut Eppu Normaalin koskettavaan lauluun "Murheellisten laulujen maa"? Kuka on vaasalainen taiteilija, jonka piirustukset olivat osasyynä siihen, että Suomessa oli historian alussa kielto lakia? Kuka on vaasalainen taiteilija, jonka taulu on presidentin kansliassa? Tämä kuuluisa taiteilija on tohtori Alexandra Theodora Frosterus-Sältin.

Lapsuus

Alexandra Frosterus syntyi 6. joulukuuta 1837 Inkoossa. Hänen vanhempansa olivat teologian professori Benjamin Frosterus ja Wilhelmina Sofia af Gadolin. Benjamin Frosterus oli syntynyt Pudasjärvellä 28. huhtikuuta 1792. Kalajoen kirkkoherran Johan Frosteruksen ja tämän ensimmäisen vaimon Marian Westzyntiuksen poikana. Robert Frosterus, Kuopion ensimmäinen piispa, oli hänen velipuolensa. Benjamin Frosterus väitelti teologiassa vuonna 1821 ja vihittiin papiksi 1824. Hänestä tuli kirkkohistorian professori vuonna 1829. Benjamin muutti perheineen 1. toukokuuta 1838 Vaasaan. Hänestä tuli silloiselta nimeltään Mustasaaren ja Vaasan seurakunnan kirkkoherra. Alexandra vietti lapsuutensa Hagan pappilassa. Talo seisoo edelleen samalla paikalla lähellä Vanhaa Vaasa ja toimii nykyään Vaasan ruotsinkielisen seurakunnan edustustilana.

Alexandra Theodora
Frosterus-Sältin 1860-luvulla
(Museolaitos, kuva väritetty)

Alexandra Frosterus-Sältin, tunnettu vaasalainen taiteilija

Pali-Maja, Marie Johansdotter Berg - Skrev första dikten om alkoholens negativa sidor

NAISTEN ÄÄNI

Suomi
Finland
100

Kuuntele

Marie Johansdotter Berg, känd under sin pseudonym Pali-Maja, föddes den 10 december 1784 i Pali, en gårdsgrupp vid Österlandsvägen i Pörtom. Hennes far, Johan Hansson Uppgård, hade flyttat till Pörtom från Pjelas i Närpes, sedan han gift sig med Maria Greta Uppgård och därmed blivit ägare till hälften av ett hemman med namnet Uppgård. Då hemmanet skiftades fick familjen flytta till en äng med namnet Pali eller Pali, ett namn som lever kvar ännu i vår tid. Familjen hade 14 barn, varav 9 klarade sig till vuxen ålder. Isak Smeds berättar om familjen i den diktbok som publicerades år 1882: "Alla barnen var utrustade med klokt huvud och lyckliga anlag att lära allt vad som föll dem i hägen."

Hon avled den 11 oktober 1867 i Närpes. Hon var på sin tid den mest produktiva kvinnliga poeten i vårt land. På sin tid var hon en av de mest aktade personerna i Närpesnejden. År 1882 publicerades en bok innehållande de dikter som återfunnits och i förordet till denna skriver lektor Isak Smeds från Petalax: "Den skaldinna, vars visor otvivelaktigt allmännast sjungas över hela Österbotten och vilken jag i barndomen i min hembygd hört med så stor beundrad och aktning omtalas."

Pali-Maj måste nog ha varit väldigt begåvad, för redan som 18-åring blev hon "skolmästarinna" och i den rollen handhade hon undervisningen av barn i många byar i Närpes. Redan som 18-åring började hon skriva dikter. Som 20-åring besökte hon Stockholm, en resa som gick med båt från Närpes. Hennes medresenärer lär ha betecknat henne som en "sångfågel".

År 1814 födde hon en son vars far var Mats Matsson Snickars från Normäs i Närpes. På den tiden var utomäktenskapliga förbindelser både skamliga och olagliga. Hon fick sota för detta "brott" med böter, men värre var att hon fick lida för sitt skamfilade anseende resten av sitt liv.

Pärmbilden till den
diktsamling med Pali-Majas
dikter som utgavs år 1882

Pali-Maja, Pirttikylässä syntynyt tuottoisa runoilija. Ruotsinkielinen artikkeli.

Tässä elämänekertakirjasto löytyy:
<https://www.naistenaani.fi/>

THL: Huono-osaisimmilla asuinalueilla hävitään eniten rahaa oman alueen rahapeliautomaatteihin

Alueilla, joilla huono-osaisuus on yleistä, hävitään eniten rahaa oman asuinalueen rahapeliautomaatteihin, selviää THL:n tutkimuksesta. Myös rahapeliautomaattien saatavuus eli automaattien määrä suhteessa asukasmäärään, on korkeinta huono-osaisimmilla postinumeroalueilla, vaikka automaattien määrä on kaikkiaan vähentynyt merkittävästi.

Tutkimuksessa huono-osaisuudella tarkoitettiin alueen matalaa tulo- tasoa, vain peruskoulun käyneiden asukkaiden korkeaa osuutta sekä korkeaa työttömyysastetta. Tutkimuksen aineistot ovat vuodelta 2022, jolloin rahapeliautomaattien määrä Manner-Suomessa oli yhteensä noin 12 000. Automaattien määrä oli laskenut peräti noin 10 000:lla aiemmasta tarkastelusta, joka tehtiin vuosina 2018–2019.

Asuinalueilla, joissa huono-osaisuus on yleistä ja automaatteja on paljon, ovat asukaskohtaiset tappiot kaikkein suurimmat. Vahvimmin automaattien saatavuuteen ovat yhteydessä alueen asukkaiden alhainen tulo- ja koulutustaso.

”Tätä voi ajatella eräänlaisena noidankehänä. Mitä enemmän huono-osaisuutta asuinalueella on, sitä enemmän kulutetaan rahapeliautomaatteihin ja sitä tiheämmin auto-

maatteja myös alueelta löytyy. Hävityt rahat lisäävät eriarvoisuutta ja pelihaittojen riskiä entisestään”, toteaa erikoistutkija Jani Selin THL:stä.

”Rahapeliautomaattien määrä on vähentynyt huomattavasti pakollisen tunnistautumisen sekä pandemian myötä, jolloin esimerkiksi kaupat poistivat niitä tiloistaan. Automaatteja on kuitenkin edelleen saatavilla enemmän huono-osaisilla asuinalueilla”, Selin jatkaa.

Rahapeliautomaattien sijoittelun tarkempi sääntely tarpeen

Arpajaislain mukaan automaattien sijoittelu tulee suunnitella siten, että niiden pelaamisesta aiheutuvat haitat ovat mahdollisimman vähäisiä. Suomessa on käytössä rahapeliautomaattien hajasijoittelumalli eli niitä on sijoitettu arkisiin ympäristöihin, kuten kauppoihin, huoltoasemille ja kioskeille. Automaatteja on myös erillisissä pelisaleissa.

”Arpajaislain sanamuodot haittojen minimoinnista eivät tutkimuksemme tulosten valossa toteudu, vaikka rahapeliautomaattien sijoittelusta on keskusteltu vuosia”, toteaa tutkimuspäällikkö Susanna Räsänen THL:stä.

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että automaattien siirtoa erillisiin tiloihin selvitetään. Selvittämisen tarve on mainittu myös käynnissä olevan rahapelijärjestelmänsäntöasettamispäätöksessä.

Automaattien sijoittelun tiukempi sääntely on THL:n tutkijoiden mukaan perusteltua rahapelihaittojen ja alueellisen eriarvoisuuden vähentämiseksi.

”Niin kauan, kun automaattien sijoittelua ei säädellä vaan ratkaisut tekee peliyhtiö itsenäisesti ja nojaten liiketaloudellisiin perusteisiin, automaattien keskittyminen haavoittuville asuinalueille jatkuu”, Räsänen arvioi.

Ensimmäinen tutkimus laatuaan Tutkimuksessa yhdistettiin Tilastokeskuksen aluetason väestötietoja sekä tarkkoja rahapeliautomaattipelaamista koskevia kulutustietoja. Tulokset ovat kansainvälisesti ainutlaatuisia.

”Tämä on tiettävästi ensimmäinen tutkimus, joka perustuu täsmällisiin tietoihin paikallisten asukkaiden pelikulutuksesta oman asuinalueensa automaatteihin”, Selin kuvailee.

Lisäksi myöhemmin tänä vuonna julkaistaan tutkimustuloksia Espoon, Helsingin ja Vantaan osalta.

”Tulevat tutkimustuloksemme perustuvat aluetason sosioekonomisiin tietoihin ja anonymisoiuihin pelikulutustietoihin, joten ne antavat entistä tarkempaa tietoa automaattien saatavuuden, pelikulutuksen ja sosioekonomisten tekijöiden yhteydestä”, kertoo tutkija Pasi Okkonen THL:stä. (THL.FI)

Amos Rex: Generation 2026 -näyttelyn juryn puheenjohtajaksi on valittu Harold Hejazi

Generation 2026 -juryn puheenjohtajaksi on kutsuttu kanadalainen taiteilija ja pelisuunnittelija Harold Hejazi. Näyttelyyn haetaan teoksia eri taiteen aloilta ja Hejazi tuo tuomaristoon monipuolista osaamista osallistavasta esitystaiteesta, pelitaiteesta sekä sosiaalisesta vaikuttamisesta taiteen keinoin. Generation-triennaali on joka kolmas vuosi pidettävä Amos Rexin näyttely, joka esittelee laajan kattauksen teoksia 15–23-vuotiailta taiteilijoilta. Näyttelyyn on avoin haku, ja näyttelyyn tulevat teokset valitsee jury. Näyttelyn teoshaku alkaa 1.10.2024.

Taiteilija ja pelisuunnittelija Harold Hejazi on kutsuttu Amos Rexin Generation 2026 -juryn puheenjohtajaksi. Hejazi on monipuolinen taiteen ja pedagogian ammattilainen, joka työskentelee laaja-alaisesti osallistavan

esitystaiteen, pelisuunnittelun ja yhteisön osallistamisen parissa. Helsingissä asuva Hejazi on viime vuosina tutkinut videopelien käyttöä teatteritaiteessa, ja hän käsittelee muun muassa rotuun, marginalisointiin ja nykyaikaiseen monikulttuurisuuteen liittyviä teemoja.

– Nyt on seuraavan taiteilijasukupolven aika nousta. Odotan teoksia, jotka kohtaavat aikamme sosiaaliset ja poliittiset haasteet. Haluan nähdä pelottomia, radikaaleja ja innovatiivisia töitä, jotka kutsuvat osallistumaan ja pohtimaan, sanoo Hejazi.

Juryssa Amos Rexiä edustavat museonjohtaja Kieran Long, avustava kuraattori Krista Mamia, yleisötyön kuraattori Laura Porola sekä kuraattori Terhi Tuomi. Vuoden 2023 Generation-taiteilijoita edustavat Aino Kontinen sekä Yoon-

sik Kim.

Näyttelyyn on avoin haku. Teoshaku-aika on 1.–31.10.2024, ja mukaan voi hakea kaikki vuosina 2001–2009 syntyneet ja Suomessa toimivat taiteilijat ja taiteen tekijät. Mukaan valitaan noin 40 taiteilijaa ja näyttelyyn haetaan teoksia eri taiteenaloilta. Generation-triennaali järjestetään neljännen kerran vuonna 2026.

Valituille Generation 2026 -taiteilijoille tarjotaan mahdollisuus hakea Föreningen Konstsamfundetilta projektipurahaa näyttelyä varten.

Kuva: Generation 2026 -näyttelyn juryn puheenjohtaja Harold Hejazi Amos Rexissä. Stella Ojala / Amos Rex

Multatuotteet, kompostimulta ja Legionellabakteerit: Varoituksia ja Vinkkejä

Kotipuutarhurit, olkaa tarkkana!

Multa- ja kompostituotteiden käsittelyssä saattaa piillä terveysriski, sillä niissä voi olla legionellabakteereja. Tämä ei ole uusi huoli – vuonna 2023 multa tunnustettiin tartunnanlähteeksi viidessä legionelloositapauksessa, kun kaikkiaan tapauksia oli 54. Tämä herättää kysymyksen: Mitä meidän tulisi tietää legionellabakteereista, niiden historiasta ja hoidosta?

Legionellabakteerit ovat saaneet nimensä vuonna 1976 pidetyn Amerikan legionelaaistapaamisen mukaan. Monet osallistajat sairastuivat keuhkokuumeeseen. Epidemian jälkeen löydettiin Legionella-suvun bakteereja hotellin vesijärjestelmässä. Legionellabakteerit ovat yleisiä luonnonvesissä ja maaperässä, ja ne voivat aiheuttaa vakavia sairauksia ihmisille erityisesti vesijärjestelmissä, kuten suihkuissa, porealtaissa ja jäähdytysjärjestelmissä.

Legionellabakteerit leviävät hengitysteiden kautta hengitettävän aerosolin välityksellä. Ne voivat aiheuttaa vakavan keuhkokuumeen, erityisesti ikääntyneille ja heikentyneen vastustuskyvyn omaaville henkilöille. Keuhkokuumeen oireita voivat olla kuume, yskä, hengenahdistus ja rintakivut. Mikäli epäillään legionellan aiheuttamaa keuhkokuumetta, on tärkeää hakeutua lääkärin hoitoon välittömästi.

Legionellan aiheuttamaa keuhkokuumetta hoidetaan yleensä antibiooteilla, kuten atsitromysiinillä tai levofloksasiinilla. Hoidon tehokkuuteen vaikuttaa potilaan yleiskunto ja mahdolliset muut sairaudet. Lisäksi on tärkeää minimoida altistuminen legionellabakteereille ennaltaehkäisevien toimenpiteiden avulla.

Kun käsitellään multa- ja kompostituotteita, on hyvä noudattaa erityistä varovaisuutta. Vältä niiden pölyttämistä ilmaan, suojaa käsissä olevat haavat ja käytä suojakäsineitä. Pese kädet huolellisesti käsittelyn jälkeen ja säilytä multapussit poissa auringonvalolta. Ennaltaehkäisevien toimenpiteiden noudattaminen on avain legionellabakteerien aiheuttamien riskien minimoimiseksi.

Tässä on THL:n tänö keväänä julkaistut ohjeet:

Vältä mullan ja kompostin pölyttämistä hengitysilmaan. Suojaa käsissä olevat haavat ja rikkinäinen iho.

Käytä suojakäsineitä ja pese lopuksi kädet huolellisesti.

Avaa multapussi siten, että suuaukko on pois päin kasvoista.

Kostuta multaa tai kompostia tarvittaessa alhaisella vedenpaineella, kuten vesikanun avulla.

Pese multa- tai kompostimateriaalityövälineistä alhaisella vedenpaineella.

Säilytä multapussit poissa auringosta, sillä auringossa säilytetyn pussin sisälämpötila 20–40°C on ihanteellinen legionellabakteerien lisääntymiselle.

Jos pölyämistä ei voida muutoin vähentää, FFP-2 ja FFP-3-tason suojaimeet suojaavat altistumiselta. Muista asetella suojaimeet tiiviisti kasvoille.

(Lähde: mm thl.fi)

NOVELLI

Kalastaja ja liikemies modernissa versiossa

Tämä novelli on saatavilla eri versioina useissa maissa. Yksi versio on omistettu Paulo Coelhoille. Tässä on hieman päivitetty versio.

Suurkaupungin liikemies oli lomalla pienessä rannikkokaupungissa. Eräänä aamuna hän näki yksinkertaisen kalastajan istuvan rennosti veneessään laiturin vieressä, kahvikuppi kädessään ja pieni kalasäiliö vieressä. Liikemies tuli utelias ja lähestyi.

”Hyvää huomenta!” sanoi liikemies. ”Sinulla näyttää olevan mukava saalis päivälle. Kuinka kauan sinulta kesti kalastaa sitä?”

”Hyvää huomenta”, kalastaja vastasi. ”Se ei kestänyt kauan, ehkä muutaman tunnin.”

Liikemies näytti hämmentyneeltä. ”Miksi et pysy ulkona pidempään ja pyydä enemmän kalaa?”

Kalastaja hymyili ja vastasi rauhallisesti: ”Olen saanut tarpeeksi elättääkseni perheeni ja itseni tänään. Muun ajan nautin elämästä.”

”Mutta mitä teet loppupäivän?” kysyi liikemies.

”Nukun hieman pidempään

aamulla, kalastan vähän, leikin lasteni kanssa, vietän siestaa vaimoni kanssa ja illalla menen baariin, jossa juon kahvia ja soitan kitaraa ystäväni kanssa. Elän täyttä ja onnellista elämää.”

Liikemies, joka oli erittäin menestyvä ja ajatteli aina liiketoimintaa, ei voinut ymmärtää sitä. ”Minulla on MBA-tutkinto arvostetusta yliopistosta ja voin auttaa sinua. Jos viettäisit enemmän aikaa kalastamiseen, voisit saada enemmän kalaa. Ajan myötä voit ostaa suuremman veneen ja ehkä useita veneitä. Lopulta sinulla voisi olla kokonainen laivasto kalastusaluksia.”

Kalastaja kuunteli kohteliaasti ja nyökkäsi. ”Ja mitä minä sitten tekisin?”

”Lisääntyneen saaliin ansioita pystyit avaamaan oman kalatehtaan, poistamaan välikädet ja myymään suoraan jälleenmyyjille. Voisit muuttaa isompaan kaupunkiin ja pyörittää yritystäsi sieltä.”

”Ja kuinka kauan tämä kaikki kestäisi?” kysyi kalastaja.

”Ehkä 15-20 vuotta”, liikemies vastasi.

”Entä sitten?” kysyi kalastaja.

Liikemies naurooi ja sanoi: ”Paras on tulossa! Kun aika on oikea, voit myydä yrityksen ja tulla hyvin rikkaaksi. Voisit elää kuin kuningas ja jäädä eläkkeelle suurella rahalla.”

Kalastaja mietti hetken ja kysyi sitten: ”Ja mitä minun sitten pitäisi tehdä?”

”Sitten”, sanoi liikemies hymyillen, ”voit muuttaa pieneen rannikkokaupunkiin, nukkua hieman pidempään aamulla, kalastaa vähän, leikkiä lastesi kanssa, viettää siestaa vaimosi kanssa ja mennä illalla baariin, jossa voit juoda kahvia ja soittaa kitaraa ystäväsi kanssa.”

Kalastaja hymyili ja katsoi liikemiestä. ”Mutta juuri sitä teen nyt. Miksi odottaisin 20 vuotta tehdäkseen jotain, josta jo nautin?”

Liikemies oli sanaton. Hän tajusi yhtäkkiä, että hän oli menettänyt elämän tarkoituksen pyrkiessään menestykseen ja vaurauteen.

Ja niin hän lähti pois, hieman viisaampana kuin ennen, kun taas kalastaja palasi yksinkertaiseen ja onnelliseen elämäänsä.

RUSSIA'S UNPROVOKED ATTACK ON UKRAINE

The G7 Summit's Key Result for Us Is More Air Defense Systems for Our Cities – Address by the President Volodymyr Zelensky

13.6.2024

Dear Ukrainians!

I have just had a meeting with President Biden, a good meeting, a useful one. Throughout these days, I have been in touch with our military, with a daily report from the Commander-in-Chief, and constant reports from the Minister of Defense, other government officials, and intelligence about the situation at the front, in the main directions in our Donetsk and Kharkiv regions, the needs of our warriors, and the details of supplies.

Today, almost all our meetings here – at the G7 Summit, and on the sidelines of the Summit – are focused on what our military is saying, on our needs and our capabilities right now, if the supply is sufficient and timely. With all the leaders, we are talking about speeding up the delivery of the announced packages to Ukraine. In particular, we have just talked about this with President Biden. Today, I also spoke with Justin Trudeau, the Prime Minister of Canada, about the new support – thank you, Jus-

tin! I also had a meeting with Rishi Sunak, the Prime Minister of the United Kingdom, and it will also contribute to the supplies. And a meeting with Fumio Kishida, the Prime Minister of Japan. I also had a good meeting with Giorgia Meloni, the President of the Council of Ministers of Italy. Thank you, Giorgia, for this meaningful summit and for all your support for Ukraine – for Ukrainians, for the protection of our children and families in Ukraine, all those whose lives are under attack from Russian terror.

The key result for us is that there will be more air defense systems for our cities. "Patriots" is practically a Ukrainian word now. There will also be more equipment and other necessary supplies for the front. Decisions have been made regarding the use of Russian assets for the benefit of Ukraine, with the G7 taking a significant first step regarding \$50 billion. Thank you!

We have already signed seven security agreements with all G7 countries. In total, seventeen agreements have already been signed, and we are preparing to sign another ten.

Today, I had a meeting with the IMF Managing Director to discuss support for our state, our institutions, and our society, of course. I am grateful for the understanding. I also had a very inspiring meeting with the President of the World Bank. We discussed, among other things, support for our energy sector, access to the necessary funds for people, companies, and government institutions to restore destroyed energy capabilities and build new ones. I am grateful to the World Bank and personally to its President for the willingness to work on this.

And I would like to thank all our partners today for supporting the Peace Summit and helping to engage leaders and states. Together, the world can definitely restore justice and a just peace. We are doing everything for this. The day after tomorrow the inaugural Peace Summit will take place where we will take the first real step towards a just peace.

Glory to Ukraine!

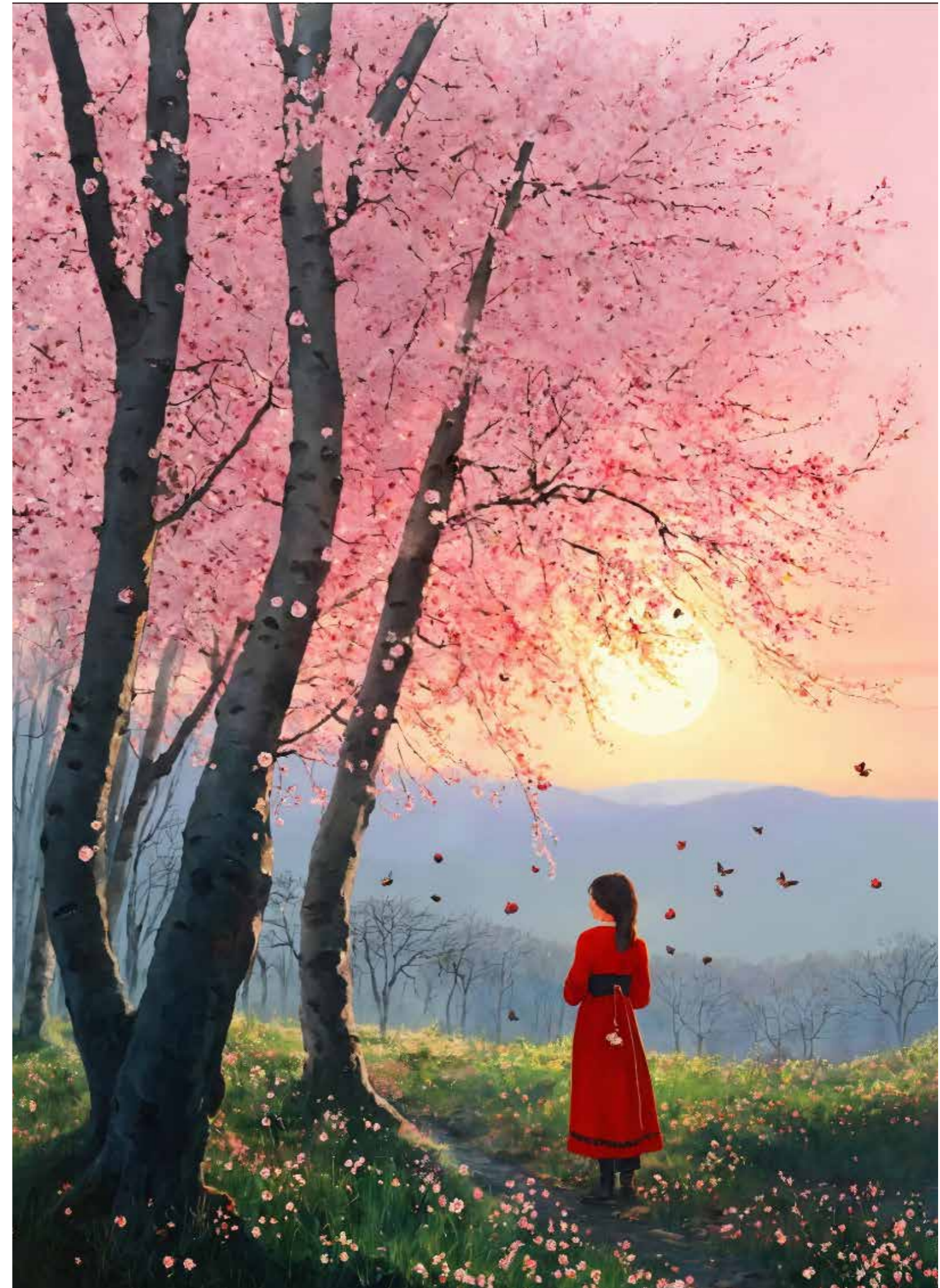
Licens: Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. Länk: www.president.gov.ua

Eino Leino, 1915

LEMMENLAULU

Lemmen aamu, rauhan huomen!
Katso, juhlii luonto laaja,
tunne, tuoksuu kukka tuomen,
kuule, laulaa lehto taaja!
Meidän aamu, meidän huomen!
Ennen häät on ortten alla,
kuin tuo kuihtuu kukka tuomen,
puuntuu puolat kankahalla.

Onnen aamu, armas huomen,
tuoksuu rinnan nuoren terttu,
katso, juhlii luonto Suomen,
laulaa lemmen leppäkerttu!
Meidän hetki, meidän kevät!
Ennen voittoa kuolo kesän
kuin nää kihlat himmenevät,
jäähtyy liesi meidän pesän.

HEINÄKUUN HOROSKOOPPI

Oinas (21. maaliskuuta - 19. huhtikuuta)
Tässä kuussa, Oinas, löydät vihdoin elämäsi todellisen kutsumuksen: olet se, joka aina kysyy: "Aiotko syödä tuon?" Hyväksy sisäinen haaskalintusi, mutta varo: ystäväsi saattavat alkaa merkitä ruokansa jääkaapissa. Onnenlukusi on 7, ja onnenmausteeksi on ketsuppi.

Härkä (20. huhtikuuta - 20. toukokuuta)
Heinäkuussa lähdet eepiselle etsintäretkelle löytääksesi täydellisen aurinkotuolin kesälaiskottelua varten. Valittavasti jokainen löytämäsi tuoli on vain hieman epämuksu. Sitkeytesi kuitenkin palkitaan, kun vahingossa löydät kadonneen taiteen "seisova lepo." Onnenvärisi on ruudullinen.

Kaksoset (21. toukokuuta - 20. kesäkuuta)
Tässä kuussa, Kaksoset, olet niin hurmaava ja nokkela, että ihmiset ihmettelevät, onko sinut salaa korvattu talk show -isännällä. Käytä voimia viisaasti - ehkä yritä neuvotella maailmanrauha tai ainakin ilmainen kahvi. Onnenilmauksesi on "quixotic," ja onnenaikasi on 15:17.

Rapu (21. kesäkuuta - 22. heinäkuuta)
Heinäkuu on sinulle, Rapu, itsehoidon aikaa. Täydellistä päivänien taidon ja tulet parhaiden tyynyjen pöyhentäjäksi. Varoitus: voit olla niin rentoutunut, että ihmiset alkavat tökkiä sinua nähdäkseen, oletko vielä hengissä. Onnenväripalasi on perunastu.

Leijona (23. heinäkuuta - 22. elokuuta)
Leijonana vietät heinäkuun loistaen omissa loistossasi. Alat antaa itsellesi kannustuspuheita peilin edessä, ja hiuksesi näyttävät upeilta joka päivä. Yritä vain olla eksymättä omaan heijastukseesi. Onnenasusteeksi on aurinkolasit, koska loistat aina kirkkaasti.

Neitsyt (23. elokuuta - 22. syyskuuta)
Tässä kuussa, Neitsyt, löydät iloa järjestämällä kaiken näkyvissä olevan, vaatekaapistasi naapurin sukkaalattikoon (älä kysy, miten päädyit sinne). Ihmiset ovat hämmästyneitä siisteydestäsi, ja sinut kruunataan "Järjestyksen ylin hallitsija." Onnenapplikaatiosi on kalenteri.

Vaaka (23. syyskuuta - 22. loka-kuuta)
Heinäkuussa, Vaaka, saavutatte vihdoin täydellisen tasapainon elämässänne, juuri ennen kuin kompastut omiin jalkoihisi ja kaadat kahvia kaikkialle. Hyväksy kaaos tyylikkäästi ja muista: kaatunut kahvi on vain universumin tapa sanoa: "Pidä tauko." Onnen tanssiliikkeesi on moonwalk.

Skorpioni (23. lokakuuta - 21. marraskuuta)
Heinäkuu on sinulle, Skorpioni, salaperäinen kuukausi. Kehität taidon ilmestyä ja kadota sosiaalisissa tapahtumissa kuin ninja. Käytä voimia hyvään - kuten hiipimällä pois tylsistä keskusteluista. Onnenharrastukseksi on ihmisten tarkkailu.

Jousimies (22. marraskuuta - 21.

joulukuuta)
Tässä kuussa, Jousimies, tunnet valtavaa matkustusviettiä, vaikka se olisi vain olohuoneen toiselle puolelle. Hyväksy sisäinen tutkimusmatkailijasi ja tee jokaisesta arkipäivän tehtävästä seikkailu. Onnenkulkuvälineesi on pyörivä toimistotuoli.

Kauris (22. joulukuuta - 19. tammikuuta)
Heinäkuu on sinulle, Kauris, urakehityksen aikaa. Teet vaikutuksen pomoosi ilmestymällä Zoom-kokoukseen täydessä liikepuvussa - housut mukaan lukien. Ambitiossi palkitaan, mutta muista pitää tauko ennen kuin muutut PowerPoint-esitykseksi. Onnenjuomasi on espresso.

Vesimies (20. tammikuuta - 18. helmikuuta)
Tässä kuussa, Vesimies, saat niin paljon innovatiivisia ideoita, että ihmiset alkavat kutsua sinua "Ideatehtaaksi." Muista vain kirjoittaa ne muistiin, tai saatat unohtaa ne jahdatessasi seuraavaa kiiltävää esinettä. Onnenlaitteesi on muistilappu.

Kalat (19. helmikuuta - 20. maaliskuuta)
Heinäkuu on sinulle, Kalat, unelmallinen kuukausi. Löydät itsesi useammin ajatuksissasi kadonneena, pohtimassa maailmankäytännön mysteereitä - tai vain mitä söisit illalliseksi. Älä huoli, haaveilusi johtaa joihinkin todella syvällisiin oivalluksiin, kuten täydelliseen pizzatäytteen yhdistelmään. Onnenilmaisuusi on "sattumanvarainen oikku."

HUUMORIA SADAN VUODEN TAKAA

LAISKUUS

Isäntä rankaisi oppipoikaa ankarasti laiskuudesta. Poika huudahti itkien: - Toivon, että olisin kuollut! — Kyllä, luulen, että sinä, laiskuus, luulisi, että haluaisit valehdella ja raahata itseäsi mukavassa arkussa!

NOOAN ARKKI

Nooan arkin eläimet menivät nukkumaan. Mutta he eivät voineet nukkua, tunnin ajan kuului salaperäistä yksitoikkoista naksahdusta solmusta. Lopulta norsu korotti ääntään ja sanoi ankarasti: — Kuka meitä häiritsee, ettemme nukah-taisi? Kulmasta kuului tuhatjalkaisen pieni, onneton ääni: - Olen vain riisumassa saappaani.

PUTTE HALUAA LÄÄKETTÄ MUMMILTA

ÄITI: "Mutta, Putte dä, miksi haluat vain lääkkeitä mummolta etkä minulta?"
PUTTE: "No, tiedätkö, äiti, isoäidin käsi tarisee niin!"

UUTISET

A; "Sinun on täytynt kirjoittaa sanomalehdessä, että olen valepeluri ja huijari! B: .Mahdotonta! Lehdeni sisältää vain uutisia!

SYNTYNYT TANSSIMAAN

"Etkö luule, kapteeni, että täytyy syntyä tanssimaan?"
"Varma. . . En ole koskaan nähnyt syntymätöntä tanssia."

MITÄ ENEMMÄN SAAT, SEN LISÄÄ HALUAT

"Se on aika omituista, mitä enemmän saat, sitä enemmän haluat."
"Kuule, kerro minulle yksi asia!"
Onko sinulla koskaan ollut kaksoisia?"

MIEHEN KANSSA RANNALLA

Hän: Viikko sitten sinulla ei ollut aavistustakaan, että nyt istuisit rannalla miehen kanssa, jota et tuntenut ollenkaan.
Hän: No, luultavasti tein.
Hän: Mutta rakas pikku ystävä, et tuntenut minua silloin.
Hän: Ei, mutta tiesin itseni

NAISTEN VAATTEET

Mikään ei pue naista paremmin kuin ei mikään.

HERMOSTUNUT NAINEN

Ahdistunut, hermostunut nainen miehensä seurassa lähestyi asematarkastajaa pienellä syrjäisellä rautatieasemalla ja kysyi: "Onko juna jo lähtenyt neljänneksen jälkeen?"
"Kyllä, kymmenen minuuttia sitten", oli vastaus.
"Milloin kahdenkymmenen neljän juna tulee?"
»Se kestää aika kauan.»
»Ja ennen esitystä ei ole junia ollenkaan?»
"Ei."
»Eikä mitään matkustajajunia?»
"Ei."
»Joku tavarajuna sitten?»
»Ei, ei junia ollenkaan.» "Onko se

täysin turvallista?"
»Kyllä, aivan varmasti!»
"Sitten, John, voimmeko ylittää radan."

ROUVA BROWN

Pastorin vaimo vieraillee rouva Brownin luona ja kertoo muun muassa:
- Sain juuri kirjeen, että poikani sai stipendin.
- Olen todella iloinen. Ymmärrän tunteesi niin hyvin. Minulla oli ennen täsmälleen sama fiilis, kun sika voitti tilakokouksessa ensimmäisen palkinnon.

PELLESIN FILOSOFIA

Pelle (jonka äiti löi); "Ajatella. isä, kuinka meillä olisi ollut hauskaa ja olisimme saaneet tehdä mitä haluamme, jos et olisi naimisissa äitini kanssa!

KOULUSSA

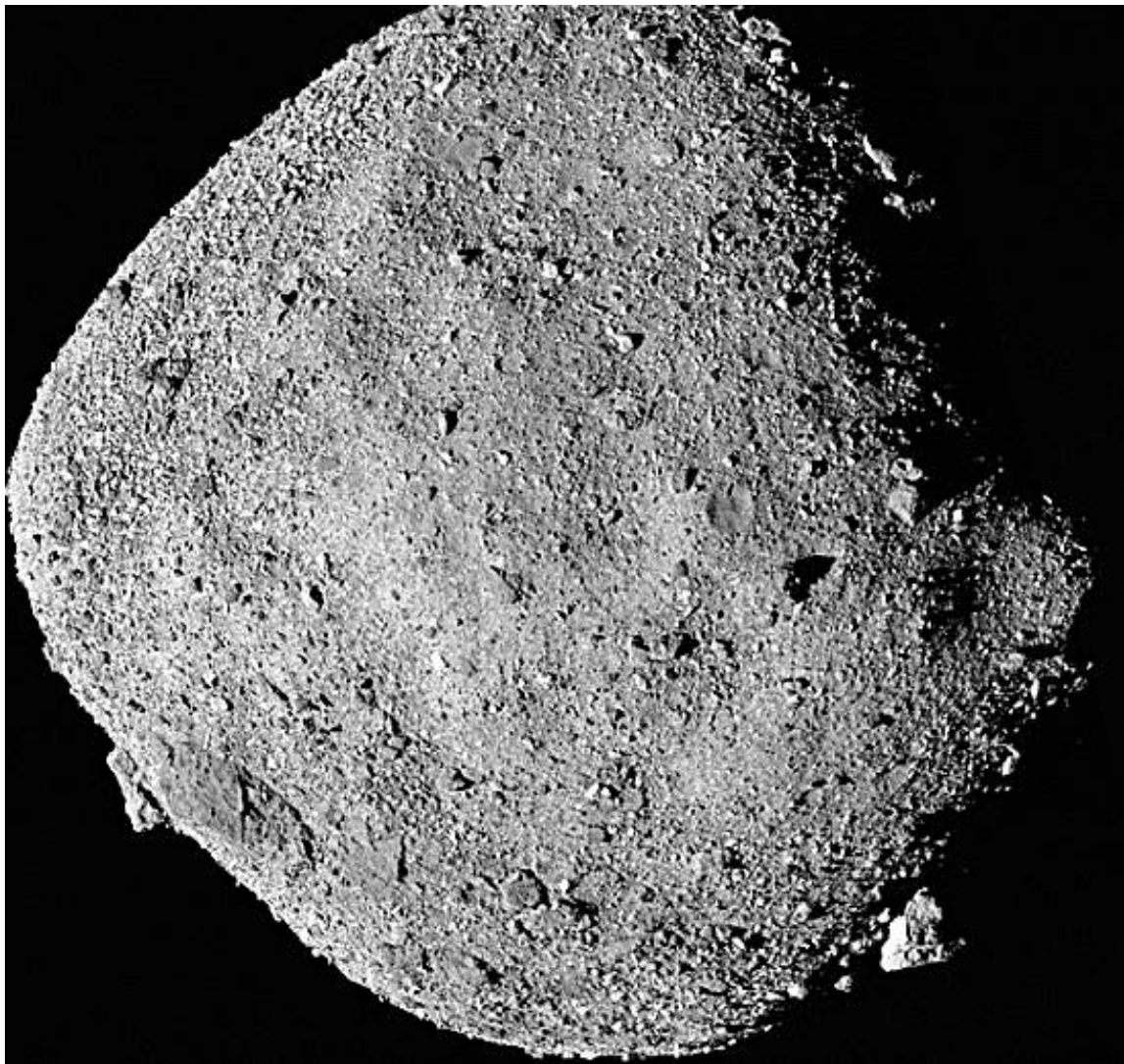
- Olitko sinä, Hans, joka kirjoitti taululle: "Opettaja on aasi".
- Kyllä se oli.
- Minua ilahduttaa joka tapauksessa, että pysyt totuudessa.

Mikä talo tämä on?

Viime viikon talo:
Satamapuiston päiväkot

Viikon astronominen kuva:

BenuAsteroid. jpg

This mosaic image of asteroid Benu is composed of 12 PolyCam images collected on Dec. 2 by the OSIRIS-REx spacecraft from a range of 15 miles (24 km). The image was obtained at a 50° phase angle between the spacecraft, asteroid and the Sun, and in it, Benu spans approximately 1,500 pixels in the camera's field of view.

NASA/Goddard/
University of Ari-
zona

Public domain

Ensi viikolla:

Lukijoilta

erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen:

waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päiväl-
ehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisel-
la voi olla PR-arvoa.

Ilmoitushinta on 6 €/palstamillimetri. Vakioil-
moitukset ovat halvempia (25 mm korkea = 140
€, 50 mm = 280 €, 75 mm = 400 €. Toistuvat
ilmoitukset = 30 % alennus. Lähetä ilmoitukset
osoitteeseen

waasanpaivalehti@gmail.com

jpg-, tiff- tai png-muodossa. Mainokset piene-
netään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.

Waasan Päivälehti

waasanpaivalehti@gmail.com